

MARTTI LUTHER

Viaton Kristus kantoi syntisi, kuolemasi ja kirouksesi

Sana on siis selvä: kaikki ihmiset, apostolitkin ja profeetat ja kantaisät olisivat jääneet kirouksen alaisiksi, ellei Kristus olisi jättänyt synnin, kuoleman, lain kirouksen, Jumalan vihan ja tuomion valtaan ja voittanut niitä omassa ruumiissaan, – eihän mikään inhimillinen mahti kyennyt näitä kamalia hirviöitä voittamaan. Mutta nytpä Kristus ei olekaan mikään laki, ei mikään lain vaatima teko eikä mikään minun esiinloihittamani toiminta, vaan se jumalallinen ja inhimillinen persoona, joka otti kantaakseen synnin, lain tuomion ja kuoleman, ei omasta puolestaan, vaan meidän puolestamme. Koko paino siis on sanoilla *meidän edestämme*.

Emme siis saa kuvitella Kristusta viattomaksi ja erilliseksi persoonaksi – niin kuin sofistit ja melkein kaikki isät, Hieronymus ja muut ovat tehneet –, sellaiseksi, joka vain

omasta puolestaan on pyhä ja vanhurskas. Totta kylläkin on: Kristus on kaikkein puhtain persoona; mutta tähän ei sovi pysähtyä. Ei sinulla vielä silti ole Kristusta, vaikka tiedätkin hänen olevan Jumalan ja ihmisen. Vasta silloin hän sinulla on, kun tiedät: tämän kaikkein puhtaimman viattomimman persoonan Isä on lahjoittanut Ylipapiksesi ja Lunastajaksesi, jopa palvelijaksesi, joka luovuttuaan viattomuudestaan ja pyhydestään sekä omaksuttuaan syntisen persoonasi, kantaa syntisi, kuolemasi ja kirouksesi ja tulee edestäsi uhriksi ja kiroukseksi ja näin vapauttaa sinut lain kirouksesta.

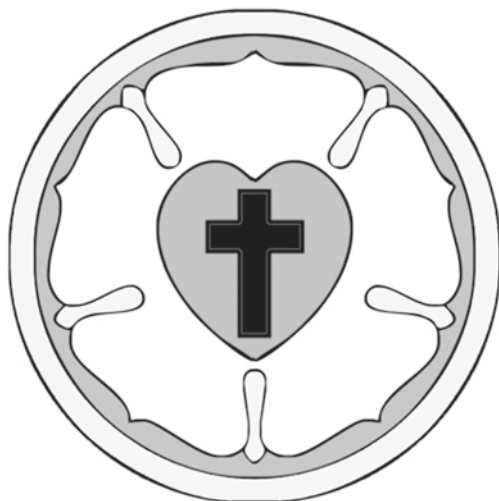
Pyhän Paavalin Galatalaiskirjeen selitys, 344–345. Latinan kielestä suomensi A. E. Koskenniemi. Helsinki 1932, Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys.
Otsikointi MB.

Numero 7 - 2015

Uskonpuhdistus vai reformaatio?

Lokakuun 31. päivänä vuonna 2017 tulee 500 vuotta siitä, kun augustinolaismunkki Martti Luther naulasi Wittenbergin linnankirkon oveen 95 teesiään. Monet kirkot valmistautuvat jo nyt suureen juhlaan. Juhlintaan valmistautumiseen liittyen sosiaalisessa mediassa herätti kummastusta, että Suomen evankelisluterilaisen kirkon kirkkohallitus on päättänyt käyttää merkkivuoden juhlinnassa sanaa ”reformaatio” sanan ”uskonpuhdistus” sijaan. Päätöstä perusteltiin sillä, että roomalaiskatolilaiset kokevat jälkimmäisen sanan loukkaavaksi ja siksi ekumeenisista syistä sen käytöstä pidättäydytään. Roomalaiskatolilaisten mukaan heidän uskonsa ei ole tarvinnut puhdistusta.¹

Monissa kielissä uskonpuhdistuksesta puhutaan reformaationa, mutta Suomessa meidän ei ole syytä tehdä samoin. ”Reformaatio” on vierasperäinen sana, joka ei ole merkitykseltään selkeä. Reformaatio viittaa sanatarkasti uudelleen muovaamiseen tai muotoiluun. Se jättää kuitenkin auki sen, millaista tuo uudistaminen oli: oliko se Jumalan sanan mukaista vai ei. Sen sijaan uskonpuhdistus kertoo tarkasti kansankielellä, mistä Martti Lutherin ja muiden uskollisten

luterilaisen toiminnassa oli kyse: he eivät luoneet uutta uskoa, vaan puhdistivat Jumalan sanan valossa sen uskon, minkä olivat perinneet sukupolvilta ennen heitä. Sana ”uskonpuhdistus” on tietysti kiusallinen aikana, jolloin varmoja totuusväitteitä vieroksutaan, mutta meille sen tulee olla rakas. Olihan uskonpuhdistuksessa kyse Jumalan ihmeellisestä armosta eikä meidän tule hävetä tai pyydellä anteeksi Jumalan tekoja.

Uskon puhdistamisesta vaikeneminen kertoo siitä, että on hukkassa se, mistä uskonpuhdistuksessa oli kyse. Kun näemme kansankirkossa tällaista epäselvyyttä, meidän ei tule vaipua itsetyytyväisyyteen, vaan ottaa vakavasti Jumalan sanan varoitus: ”joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei lankea.” (1 Kor. 10:12). Se, mitä uskonpuhdistus toi päivän valoon, on luonnolliselle ihmiselle hulluutta. Siihen uskominen ei tule meillekään luonnostaan, vaan Jumalan sanan vaikutuksesta. Siksi tämän kertainen Luterilainen keskittyy Raamatun valossa opettamaan erityisesti niistä aarteista, jotka luterilainen uskonpuhdistus toi esille. Herättäköön taivaallinen Isä meissä uskon ja rakkauden puhdasta, luterilaista uskoa kohtaan!

Mika Bergman

¹ <http://www.ts.fi/uutiset/kotimaa/790359/Termi+uskonpuhdistus+pannaan++katolista+kirkkoa+ei+haluta+loukata>

Mistä uskonpuhdistuksessa oli pohjimmiltaan kyse?

Uskonpuhdistuksessa ei ollut kyse mistään vähäpätöisestä asiasta. Ei ollut kyse sanakiistoista tai väärinymmärryksistä. Ei ollut niin, että oikeastaan kaikki osapuolet olivatkin samaa mieltä, mutta eivät vain ymmärtäneet toisiaan ja sen takia he kiistelivät keskenään. Ei, kyse oli mitä tärkeimmästä asiasta. Oikeastaan, kyseessä oli kaikkein tärkein asia. Oli nimittäin kyse ihmisen iankaikkisesta autuudesta. Siitä, miten ihminen pelastuu. Siitä, miten syntinen ihminen voi löytää rauhan pyhän ja vanhurskaan Jumalan edessä.

Tätä rauhaa etsi uskonpuhdistaja Martti Luther. Hän yritti munkkina kelvata Jumalalle omilla teoillaan. Hän yritti tulla vanhurskaaksi Jumalan edessä omien ponnistelujensa varassa. Mutta hän ei löytänyt rauhaa. Aina hän huomasi, että hänen tekonsa olivat jollain tavalla puutteellisia. Aina hän olisi vielä voinut tehdä jonkun asian paremmin. Aina hänen tekoihinsa sotkeutui itsekkäitä ja syntisiä ajatuksia ja motiiveja.

Luther siirrettiin Wittenbergin yliopistoon opettamaan Raamattua. Tämän seurauksena Luther vietti paljon aikaa Jumalan sanan kanssa. Ja niin Jumala sanansa kautta valaisi Lutheria. Lutherille valkeni, että ihminen ei itsessään voi kelvata Jumalalle, sen sijaan, ihminen voi kelvata Jumalalle yksin Kristuksen pyhän elämän ja ristinkuoleman tähden. Kristuksen täydellinen vanhurskaus ja hänen ristillä ansaitsema syntien anteeksiantamus lahjoitetaan yksin armosta ilman omia tekoja niille, jotka uskon kautta omistavat nämä lahjat itselleen. Jumalan vanhurskaus lahjoitetaan kaikille uskon kautta Kristukseen.

Tästä uskonpuhdistuksessa oli kyse. Kyseessä on koko kristinuskon keskeisin ja tärkein opinkappale. Tämä on se oppi, jonka varassa koko kristillinen kirkko seisoo tai kaatuu. Ilman oppia siitä, että ihminen pelastuu yksin armosta, uskon kautta, Kristuksen tähden, ei ole mitään kristinuskoa. Ilman tätä oppia jäljelle jää vain pakanallinen tekojen uskonto.

Luther laati Schmalkaldenin opinkohdat mahdollista kirkolliskokousta varten ilmaisemaan sen, missä asioissa evankeliset eivät voisi antaa periksi. Siinä Luther kirjoittaa näin: ”Jeesus Kristus, meidän Jumalamme ja Herramme, on ’kuollut meidän syntimme tähden ja noussut kuolleista meidän vanhurskaudemme tähden’ (Room. 4:25). Hän yksin on ’Jumalan Karitsa, joka kantaa maailman synnin’ (Joh. 1:29). ’Jumala on pannut

kaikkien meidän syntimme hänen kannettavikseen’ (Jes. 53:6). ’Kaikki he ovat syntisiä, mutta tulevat ilman omaa ansiota vanhurskaiksi hänen armostaan, kun Jeesus Kristus on heidät verellään lunastanut’ (Room. 3:23–25).

Tämä on otettava uskoen vastaan, mikään teko, laki tai ansio ei tee siitä osalliseksi. Siksi on selvää ja varmaa, että yksin tämä usko tekee meistä vanhurskaita, niin kuin pyhä Paavali sanoo (Room. 3:28): ’Niin päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta, ilman lain tekoja.’ ’Hän itse on vanhurskas ja vanhurskauttaa sen, jolla on usko Jeesukseen.’ (Room. 3:26)

Tästä opinkohdasta ei voi yhtään väistyä tai antaa periksi, vaikka taivas, maa ja kaikki muu katoavainen sortuisivat. Sillä ’ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman’, sanoo pyhä Pietari (Ap. t. 4:12). ’Ja hänen haavainsa kautta me olemme parannetut’ (Jes. 53:5). Tähän opinkohtaan perustuu koko oppimme ja elämämme, jolla me vastustamme paavia, Perkelettä ja maailmaa. Tästä meidän siis on oltava täysin varmoja, ilman mitään epäilystä. Muutoin on kaikki menetetty, ja paavi, Perkele ja kaikki vastustajamme ovat oikeassa ja voittavat meidät.”¹

Dani Puolimatka

¹ SO II, I, 1–5, TK 1990, 259.

Yksin Raamattu ja tulkintojen paljous

Yksi uskonpuhdistuksen pääperiaatteista on ”yksin Raamattu” (sola scriptura). Siihen kuuluu usko Raamatun selkeyteen: Raamattu ei opeta montaa erilaista, vaan yhtä ainoaa kristillistä uskoa ja oppia. Miksi Raamatun opetuksesta sitten esitetään niin monia erilaisia tulkintoja? Miksi on niin monta keskenään erimielistä kirkkoa, jotka kaikki sanovat opetuksensa perustuvan Raamattuun?

Siitä, että tulkintoja on monia, ei seuraa, ettei totuutta ja oikeaa tulkintaa olisi. Tulkintojen erilaisuus palautuu lopulta pitkälti siihen, miten Raamattua luetaan: minkälainen lähestymistapa Raamatun tekstiin valitaan.

Raamatun oma todistus on, että profeetat ja apostolit julistivat Jumalan sanaa (1 Tess. 2:13, 2 Piet. 1:20–21) ja että kaikki Kirjoitukset ovat syntyneet Jumalan Hengen vaikutuksesta (2 Tim. 3:16). Kun Raamattua luetaan tästä lähtökohdasta, siitä seuraa, että on annettava Raamatun selittää itse itsensä ja että Raamattua on luettava kokonaisuutena: Pyhä Henki ei puhu itsensä kanssa ristiriitaisesti ja kaikki kirjoitukset, jotka hän on inspiroinut, on annettu meille opetuksiksi (2 Tim. 3:17).

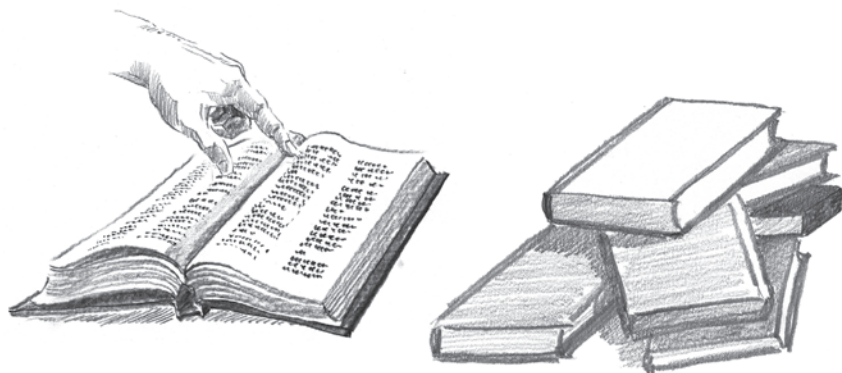
Tulkintojen erilaisuuteen on yhtenä syynä se, että ihmisellä on useina ääneen lausumattomia oletuksia lukemastaan tekstistä. Nämä oletukset vaikuttavat tulkintaan. Ihmisellä voi

esimerkiksi olla oletus, että Raamatun opetuksen on sovittava yhteen järjen tai joidenkin hänen omaksumiensa uskonnollisten periaatteiden kanssa. Tämä saa sitten hänet tulkitsemaan Raamattua näiden oletusten mukaan. Ihminen asettaa tällöin omat tulkintaperiaatteensa Raamatun oman ilmoituksen yläpuolelle, usein huomaamattaan.

Siksi on tärkeää antaa Raamatun oman todistuksen muovata suhdetamme siihen. Raamattu muokkaa tapamme tulkita Raamattua. Tutkimalla Kirjoituksia ja asettumalla niiden puhuteltavaksi opimme yhä paremmin ymmärtämään niitä.

Tärkeää on, että emme aseta omia ajatuksiamme tai toisten ihmisten käsityksiä Jumalan sanan normeiksi, niin että ne määrittäisivät meille ennalta, mitä Raamattu voi opettaa. Jos lukija asettaa omat oletuksensa Raamatun yläpuolelle eikä ole valmis muuttamaan niitä, silloin ei enää anneta Raamatun tekstin puhua, vaan se pannaan sanomaan, mitä lukija haluaa. Sanaa kuuluu tutkia avoin mielin ja rukoillen Jumalalta, että hän avaisi Hengellään meidät ymmärtämään sen niin kuin se on kirjoitettu, ei niin kuin me halusimme.

Tämä kaikki on helpommin sanottu kuin tehty. Se ei voi onnistua ilman Jumalan Pyhän Hengen armollista apua. Siksi oikea Raamatun tulkinta nousee Kirjoitusten tutkimisesta uskossa ja

rukouksessa: uskossa, joka syntyy ja vahvistuu Raamatun ilmoittamasta evankeliumista, ja rukouksessa, joka viriää Jumalan sanan lupausten, käskyjen, esimerkkien ja kehotusten äärellä.

Tulkinnan taustaoletukset ovat paitsi yksilöllisiä, myös yhteisöllisiä. Raamatun tulkintaa voivat ohjata erilaiset kirkolliset tulkintaperinteet. Kirkollinen tulkintaperinne ei ole itsessään huono asia. Se voi olla ohjaamassa Kirjoituksia tutkivaa syvemmälle Raamattuun. Luterilaisina arvostamme suuresti varhaisen kirkon isien ja uskonpuhdistuksen teologien raamatunselitystä. On kuitenkin pidettävä huolta siitä, että tulkintaperinne on kaikilta osin Raamatun mukainen. Aiempien opettajien tulkinnat on myös koeteltava Raamatulla. Tulkintatraditio ei saa nousta Raamatun yläpuolelle, vaan sen täytyy pysyä Raamatulle alisteisena, sen äärelle ohjaavana ja opastavana.

Mistä lopulta voi tietää jonkin tulkinnan olevan Raamatun mukainen? Lukemalla Raamattua. Kutakin esitettyä tulkintaa on verrattava Raamatun

tekstiin ja katsottava, vastaako se sitä, mitä Raamattu opettaa. Pohjimmiltaan kyse on koko ajan siitä, mitä Raamatussa lukee. Jokainen tulkinta on väite siitä, mitä Raamattu sanoo. Emme tutki jotain abstraktia tulkintojen kokonaisuutta, vaan ihan konkreettista kirjaa. Siksi on aina palattava yksittäisiin väitteisiin ja verrattava niitä Raamattuun nähdäksemme, pitävätkö ne paikkansa. Kysymystä oikeasta Raamatun tulkinnasta ei voi ratkaista vain yleisellä tasolla, vaan on tutkittava itse esitetyt tulkinnat. Koska uskomme, että Pyhä Henki on puhunut meille sen kautta, uskomme, että kokonaisuutena Raamattu on selkeä ja sen sanoma voidaan tuntea.

Luemme Raamattua aina Jeesusta keskeisimmällä sijalla pitäen, sillä hänen omien sanojensa mukaan Kirjoitukset todistavat hänestä (Luuk. 24:25–27, Joh. 8:39). Tällä tavalla se pysyy meille evankeliumin kirjana, joka kertoo Jumalan rakkaudesta ja armosta. Evankeliumi on kaikista tärkein tulkinta-avain Raamattuun.

Vesa Hautala

Yksin uskosta, Kristuksen tähden

Uskonpuhdistus oli, ja on edelleen, valtava Pyhän Hengen lahja seurakunnalle. Se onkin juuri sitä työtä, josta Kristus opettaa: “Kun Totuuden Henki tulee, - - Hän kirkastaa minut, sillä sen minkä hän teille ilmoittaa, hän saa minulta.” (Joh. 16:13,14) Pyhän Hengen varsinainen virka on kirkastaa Kristus ja hänen sovitustyönsä meidän syntisen edestä. Silloin kun kysymme uskomme perustusta, toivoa ja lohdutusta, niin Raamatun sanan kautta Pyhä Henki asettaa meidän eteemme varman toivon: ristiinnaulitun Kristuksen. Paavalin kirjoittaa: “En halunnut tietää teidän luonanne mistään muusta - - kuin ristiinnaulitusta Kristuksesta.” (1 Kor. 2:2) Tässä on uskonpuhdistuksen todellinen aarre. Siksi uskonpuhdistusta tarkasteltaessa onkin muistettava, että reformaatio ei ollut Martti Lutherin keksintö, vaan todellinen Uskonpuhdistaja on aina Jumala – Pyhä Henki.

Sana ilmoittaa uskon kohteen

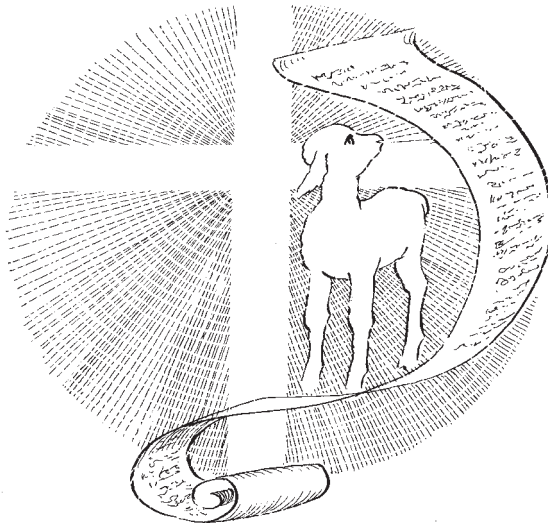
Tohtori Luther löysi rauhan synninhätänsä Raamatun sanan vakuuttamana. Monet hänen ympärillään yrittivät sitä ennen vakuuttaa hänelle Jumalan armollisuutta eri tavoin: Jumalan hyvyiden, kaikkivaltiuuden, tai oikeudenmukaisuuden perusteella. Mutta kaikki nämä vain lisäsivät munkkiparan kauhua, sillä hän näki niissä vain vakuu-

tuksen hänen omasta kurjasta tilastaan pyhän Jumalan edessä. Tässä tilassaan hän ei löytänyt itsestään kuin pelkoa ja vihaa Jumalaa kohtaan. Evankeliumi oli häneltä pimennossa, mihin vaikutti olennaisesti tuona aikana vallalla ollut opetus Jumalan vanhurskaudesta, joka nähtiin Kaikkivaltiaan hyveenä, jolla hän rankaisi syntisiä. Evankeliumin nähtiin siis olevan ennen kaikkea ilmoitus Jumalan tulevasta tuomiosta ja vanhurskas Jumala oli siis Lutherille tuolloin rankaiseva Jumala.

Tästä huomaamme, että itse uskonpuhdistajamme uskon täytyi tulla ensin puhdistetuksi. Se tapahtui Pyhän Hengen toimesta, Raamatun sanan kautta, kun hän kirkasti Lutherille Kristuksen sovitustyön profeetta Habakkukin kirjan sanoissa: ”- - vanhurskas on elävä uskosta” (Hab. 2:4). Noiden sanojen kautta evankeliumi näyttäytyi kaikessa kirkkaudessaan ja siitä tulee uskovalle todella Jumalan voima syntiä ja kuolemaa vastaan (Room. 1:16).

Vain usko omistaa Kristuksen

Luterilaisia edelleen parjataan siitä, että he puhuvat aina vain uskosta ja sivuuttavat pyhityksen. Monesti kuulee sanottavan, että luterilaiset ovat laiskin kirkkokunta, koska annamme teoille niin pienen aseman saarnasamme. Teoille kun pitäisi antaa myös

arvo uskon rinnalla pelastuksessa. Tällaiset väitteet kuitenkin kertovat vain esittäjänsä vähäisestä ymmärryksestä koskien omaa syntisyttämme ja Kristuksen armotyötä. Me emme pidä pyhitystä triviaalina asiana, vaan asetamme sen oikealle paikalleen – uskon seuraukseksi. Samoin kuin Pyhä Henki kirkastaa Kristuksen sovitustyön ainoana pelastuksemme perustuksena, niin myös usko on ainoa väline, jolla tuon pelastuksen otamme vastaan. Vain usko omistaa Kristuksen ja vain uskova sydän voi tehdä Jumalalle otollisia tekoja. Tämän uskonpuhdistuksen kävi aikanaan läpi myös apostoli Paavali: ”- - - tiedämme, että ihminen ei tule vanhurskaaksi lain teoista, vaan uskon kautta Kristukseen - - -” (Gal. 2:15).

Yksin Kristus riittää

Uskonpuhdistuksesta on kirjoitettu paljon, ja pelkästään Luther kirjoitti evankeliumin asiasta tuhansia sivuja. Siksi asian ydin on tiivistetty sanoi-

hin: ”yksin uskosta, yksin armosta, Kristuksen tähden”. Näissä sanoissa on Pyhän Hengen sanoma lausuttu pelokkaalle sydämelle lohdutukseksi ja uskovalle rohkaisuksi. Ei siis ihme, että saatana haluaa sitä vastaan aina hyökätä: ajatellaan, että Kristus voidaan irrottaa evankeliumin opista ja Raamatun sanasta, tai että riittää että uskoo omalla tavallaan Kristukseen, vaikka se tarkoittaisikin evankeliumin opin kieltämistä ja astumista tekojen uskon, tai julkisyntien tielle. Kaksi on ihmiselle luonnostaan mahdotonta: uskoa Kristukseen ainoana autuutenaan ja hylätä maailma Kristuksen tähden. Pyhä Henki puhdistakoon uskomme päivittäin kirkastaen sanan kautta meille – kuten apostoleille ja Lutherille seuraajineen – Kristuksen, että astumme syntimme tuntien vanhurskaan Jumalamme eteen yksin Kristus armovaatteenamme.

Markus Mäkinen-Taina

Kirkon seitsemän tuntomerkkiä

Pyhä yhteinen kristillinen seurakunta on olemuksensa puolesta näkymätön. Siihen kuuluvat kaikki ihmiset, jotka uskovat Kristukseen Vapahtajanaan. Jumala tuntee omansa. Samoin jokainen uskova tuntee Kristuksen ja omistaa hänessä varmuuden pelastuksestaan. Toisen sydämeen emme kuitenkaan voi nähdä ja näin ollen pyhä kristillinen seurakunta on tässä ajassa näkymätön.

Kirkolla on kuitenkin tuntomerkkinsä, joista se voidaan tunnistaa ja todeta sen olemassaolo. Uskonpuhdistaja Martti Luther luettelee seitsemän tuntomerkkiä.

1. tuntomerkki: Jumalan pyhä sana

Jumalan sana on perustava tuntomerkki. Sen kautta Jumala synnyttää ja pitää yllä uskon eli pelastaa ihmisen. Apostoli Paavali kirjoitti: ”Se (evankeliumi) on Jumalan voima, itse kullekin uskovalle pelastukseksi, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle.” (Room. 1:16)

Jumalan sana pidetään julkisesti esillä seurakunnassa. Luther kirjoitti: ”Me puhumme ulkonaisesta sanasta, jota ihmiset, sellaiset kuin sinä ja minä saarnaavat suullisesti. Sillä sen on Kristus jättänyt jälkeensä ulkonaiseksi merkiksi,

josta hänen kirkkonsa tai hänen kristillinen, pyhä kansansa voidaan tuntea.”¹

Sana myös torjuu kaikki harhat. Uskonpuhdistuksen aikana tuli torjua mm. oppi aneista ja messu-uhrista, opettaa kansaa elämään normaalin elämän kutsumusten mukaisesti ja osoittaa vääräksi kuvitelma luostarielämän erityisestä pyhyydestä.

Joissakin ulkonaisissa seurakunnissa Jumalan sana esiintyy puhtaana, joissakin sekaantuneena. Jumalan sanan voimasta pelastuvia ihmisiä on kaikkialla, missä evankeliumia on jäljellä niin, että usko voi syntyä ja säilyä. Väärä johtopäätös kuitenkin on, että tämän tähden ulkonaisessa seurakunnassa saisi sallia monenlaisia, Jumalan sanan vastaisiakin, oppeja. Jos seurakunnassa esiintyy harhoja, tulee ne Jumalan sanan opetuksen myötä poistaa. Jos seurakunta jatkuvasti sallii väärää oppia, ei kyseessä ole enää puhdasoppinen seurakunta. Sellaisesta seurakunnasta tulee erota ja liittyä seurakuntaan, jossa Jumalan sana opetetaan puhtaana.

2. tuntomerkki: pyhä kaste

Kristillinen kirkko tunnetaan myös pyhästä kasteesta. Jeesus antoi kaste- ja opetuskäskyn, jonka

mukaan kaste on opetuslapsiksi tekemisen tapa. Pyhä kaste saa voimansa Jumalan sanan perusteella. Kasteessa kastettava liitetään Kristuksen kuoleman yhteyteen: ”Me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman.” (Room. 6:3,4) Näin kaste on uudestisyntymisen peso Pyhän Hengen kautta (Tiit. 3:5). Kaste antaa hengellisen elämän, toisin sanoen syntien anteeksi-antamisen ja voimaa pyhään vaellukseen Jumalan käskyjen mukaan.

Kristus käski toimittaa kasteen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen (Matt. 28:19). Tämä merkitsee, että Jumala itse kastaa kastettavan ja antaa hänelle lahjansa. Jumala on luvannut armonsa kaiken ikäisille. Niin pienet lapset kuin kaikki muutkin ovat perisyntien vaikutuksen alaisia ja siis tarvitsevat pelastusta. Jumala myös antaa pelastuksensa kaiken ikäisille, sen mukaisesti, että Kristus on sovittanut kaikkien ihmisten synnit. Lapset saatetaan pelastuksen yhteyteen kasteessa, ja tästä syystä myös lasten kastaminen on seurakunnassa sekä tarpeellinen että oikea asia.

3. tuntomerkki: alttarin sakramentti

Kirkon kolmas tuntomerkki on pyhä ehtoollinen. Siinä Kristus antaa ruumiinsa ja verensä syötäväksi ja juotavaksi. Tämän sakramentin kautta hänen omansa saavat syntien anteeksi-antamisen, ja seurakunta ehtoollista nauttiessaan julkisesti tunnustaa Kristusta. Luther kirjoitti: ”sekin on Kristuksen jälkeensä jätetty julkinen merkki ja kallis aarre, jonka kautta hänen kansansa tulee pyhitetyksi ja tunnustaa julkisesti itsensä kristityksi, samoin kuin se sen tekee sanan ja kasteenkin kautta.”²

Ehtoollista vietettäessä on välttämätöntä seurata Kristuksen asetuksia. Ehtoollisaineina käytetään leipää ja viiniä. Seurakunnan tulee myös tunnustaa, että Kristus todella on läsnä ehtoollisaineissa. Oikean ehtoollisen nauttimisen kannalta on myös välttämätöntä, että henkilö tunnustaa itsensä syntiseksi Jumalan edessä ja usko saavansa ehtoollisessa Kristuksen tosi ruumiin ja veren syntien anteeksi-antamiseksi.

4. tuntomerkki: avaimet

Kristillinen kirkko tunnetaan myös siitä, että se päästää ja pidättää syntejä. Seurakunta päästää synneistä Kristuksen sovitustyön nojalla ja evankeliumin lupauksen mukaisesti kaikki, jotka katuvat syntejään ja haluavat synninpäästön. Siinä tapauksessa, että julkinen synninharjoittaja ei kadu syntiään

¹ Martti Luther: Kirkolliskokouksista ja kirkosta. – Lutherin Walitut teokset 2, s. 154. Suom. Yrjö Loimaranta. SLS. Kuopio 1910., ² KK, s. 156.

vaan opetuksesta ja parannuskehotuksesta huolimatta katumatta jatkaa synnin harjoittamista, seurakunta pidättää synnit ja poistaa asianomaisen seurakunnan yhteydestä.

5. tuntomerkki: virka

Kirkko tunnetaan myös sananpalvelijan virasta. Apostoli Paavali opetti: ”Hän antoi muutamat apostoleiksi, toiset profeetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi.” (Ef. 4:11) Tämän mukaisesti seurakunnassa on saarnavirka. Siinä yksi toisten kutsumana saarnaa julkisesti Jumalan sanaa, toimittaa sakramenteja, päästää ja pidättää syntejä.

Sananpalvelijan virka kuuluu miehelle. Pyhä Henki on erottanut tästä virasta naiset ja lapset. Viran hoitajan tulee olla nuhteeton yhden vaimon mies (1 Tim. 3:2). Se, että tunnustuksellisissa luterilaisissa seurakunnissa pastorin virkaan kutsutaan ja vihitään vain miehiä, on siis oikea raamatullinen asia, josta on syytä pitää kiinni.

6. tuntomerkki: rukous

Kirkon kuudes tuntomerkki on rukous. Tällä asialla on pitkä historiansa Jumalan kansan elämässä. Uskonpuhdistaja Martti Luther viittaa siihen, että psalmit ovat rukousta. Herra Kristus opetti opetuslapsilleen Isä meidän -rukouksen.

Seurakunnan elämässä rukous ilmenee julkisissa jumalanpalveluksissa, mikä tuntomerkin kanalta on olennaista. Tämän lisäksi

Jumalan sana kehottaa myös yksityiseen rukoukseen.

Kristillinen rukous perustuu uskoon Kristukseen sekä Jumalan käskyyn rukoilla. Siksi muiden uskontojen piirissä ei kyseessä ole rukous tässä tarkoitettussa mielessä.

7. tuntomerkki: risti

Kristillisen kirkon tunnistaa seitsemänneksi siitä, että se kantaa pyhää ristiä. Kristus kantoi maanpäällisen elämänsä aikana vainoa ja kärsimystä. Myös hänen omillaan on maailmassa samankaltainen osa.

Kirkon ja kristityn kantamalla ristillä tarkoitetaan niitä vastoin käymisiä ja vainoja, joita tulee Jumalan sanan ja Kristuksen nimen tunnustamisen tähden. Näitä ovat epäuskoisen ja Kristusta vastaan hyökkäävän maailman vainot ja kiusaukset. Nämä pakottavat kristittyjä turvaamaan Herraansa entistä lujemmin, jotta he voisivat kestää kaiken, pysyä pystyssä ja tulla viimein iankaikkisesti autuaiksi.

Kirkon tuntomerkeistä Jumalan sana ja sakramentit synnyttävät ja pitävät yllä uskoa. Ne ovat myös pettämättömiä niin, että niiden puhtaus voidaan todeta ja niiden perusteella voidaan pitäytyä oikein opettavaan kirkkoon ja vetäytyä pois väärää oppia sallivista kirkoista. Ulkonaisessa mielessä rukousta ja vainoja voi olla myös muiden uskontojen piirissä, joten ne eivät ole kirkon pettämättömiä tuntomerkkejä.

Kimmo Närhi

Uskonpuhdistuksen vaikutus jumalanpalvelukseen

Uskonpuhdistuksessa tärkeimmät asiat olivat sen pääperiaatteet: yksin Raamatulla on erehtymätön arvovalta uskon ja opin asioissa ja ihminen pelastuu yksin armosta, yksin uskosta ja yksin Kristuksen tähden. Näistä periaatteista ja siis Jumalan sanan opettamisesta ja evankeliumin mieleen painamisesta käsin on myös ymmärrettävissä se, miten uskonpuhdistus vaikutti jumalanpalvelukseen. Tässä käsittelemme kahta tärkeää uskonpuhdistuksen tuomaa muutosta.

Uskonpuhdistuksen myötä kansankielinen saarna ja virsilaulu tulivat tärkeiksi osiksi jumalanpalvelusta aiemmin paljolti käytetyn latinan kielen sijaan. Sekä saarnan että virsien tarkoitus oli opettaa kansalle evankeliumi ja painaa sitä ihmisten sydämiin. Tämän tuli tapahtua tavallisen kansalaisen ymmärtämällä tavalla. Siksi tuli hylätä kuviteltu pyhyys, joka liittyi latinan kielen käyttöön.

Kansan kannalta oman kielen käyttäminen jumalanpalveluksissa merkitsi suurta muutosta. Ihmiset saattoivat ymmärtää saarnan ja osallistua virsilauluun. Erityisesti virsilaulu tuki evankeliumin pääkohtien painamista ulkomuistiin.

Toinen suuri jumalanpalvelusta koskeva muutos oli messu-uhrista luopuminen. Enää ei roomalaiskatoliseen tapaan ajateltu, että Kristus uhrautaisiin uudestaan joka kerralla ehtoollista vietettäessä ja että tällainen teko sinänsä voisi jotakuta auttaa. Messu-uhrin sijasta teroitettiin sitä, että Kristus on kerran uhrannut itsensä ja näin sovittanut koko maailman syntivelan. Hän antaa ehtoollisessa tosi ruumiinsa ja verensä syntien anteeksiantamiseksi. Tämän asian opettamista ja kansan oikeaa valmistamista ehtoollisen viettämiseen uskonpuhdistus halusi edistää.

Yksityiskohtiin tässä enempää menemättä on hyvä olla selvillä luterilaisten uskonpuhdistajien jumalanpalvelusta koskevasta periaatteesta. Poistettaviksi joutuivat asiat, jotka olivat evankeliumin kanssa ristiriidassa tai vaikeuttivat sen opettamista. Sen sijaan vanhat tavat, jotka olivat suosioinnussa evankeliumin kanssa, mielellään säilytettiin.

Kimmo Närhi

Luterilainen työmoraali

Usein kysytään mitä Raamattu sanoo työnteosta, kutsumuksettamme kristittyinä. Miten käyttäydymme työpaikoillamme? Mieleen tulee vastaus: "Jumala ei tarvitse hyviä tekojamme, mutta lähimmäisemme tarvitsee.". Sama on totta työmme suhteen. Jumala ei tarvitse työtämme, mutta lähimmäisemme tarvitsee! Kristittyinä me emme pisy joutilaina tässä maailmassa. Ei ole olemassa mitään, mitä voimme tehdä Jumalan hyväksi, tai millä maksaa hänelle takaisin kaiken hänen armonsa meitä kohtaan. Jumala kuitenkin käyttää meitä tässä elämässä, kunnes meidät tuodaan taivaaseen; Jumala käyttää meitä kunniansa tähden ja lähimmäisemme parhaaksi. Todellisina uskovina elämämme muuttuvat sen vaikutuksesta, mitä Kristus on tehnyt niissä, ja mitä hän tulee vastedeskin tekemään. Kristittyinä meillä on kaikki Jumalan aarteet ja olemme Jumalan lapsia. Elämämme maailmassa on ainoastaan muukalaisuutta. Jumala sallii meidän asua tässä ruumiissa ja kävellä tämän maan päällä, niin että voimme auttaa muita ihmisiä ja tuoda heidät taivaaseen. Siksi

meidän ei tule käyttää mitään maailmassa, mukaan lukien työtämme, mitenkään muuten kuin kunnioittaen Jumalaa ja palvelen häntä lähimmäisillemme hyvää tehden.

Mitä eväitä kristillinen uskomme antaa tähän? Luther opetti, että se avaa hengelliset silmämme pitämään näitä mitättömiä, vastenmielisiä ja halpana pidettyjä velvollisuuksia jumalallisella hyväksymisellä kaunistettuina. Ne ovat kuin kalleinta kultaa tai jalokiviä. Kaikkien enkeliensä ja luotujensa kanssa Jumala hymyilee – ei siksi että isä (tai äiti) pesee vauvanvaippoja, vaan koska vanhempi tekee niin kristillisessä uskossa. Sama Jumalan sana, Jumalan armo ja usko, joka pelastaa meidät, muuttaa asenteemme työtä kohtaan. Näin voimme nähdä työmme uudessa valossa. Ensiksi: "Kaikki, mitä teette, se tehkää sydämestänne, niin kuin Herralle eikä ihmisille, tietäen, että te saatte Herralta palkaksi perinnön; te palvelette Herraa Kristusta" (Kol. 3:23–24). Työstämme tulee varsin erilaista, kun tiedämme, että todellinen "pomomme" on Jumala ja että kaikki mitä teemme,

teemme uusin sydämin, uskossa ja sydämestämme hänelle!

Kristityt tekevät työtä varsin eri tavalla verrattuna epäuskoisiin. Työssämme kiitollisuus hallitsee ajatuksiimme. Näemme työntekomme rakkauden osoituksena. "Kaikki, mitä teette, tapahtukoon rakkaudessa" (1 Kor. 16:14). Kyllä, jopa työmme. "Me rakastamme, sillä hän on ensin rakastanut meitä" (1 Joh. 4:19). "... Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka on meille annettu" (Room 5:5). Niinpä meitä ei jätetä pyöyksin, koska Pyhä Henki on asettunut asumaan sisimpäämme. Hän muuttaa työmme, jotka pitää tehdä, sellaisiksi, että ne tehdään rakkaudessa!

Kristityt pyrkivät olemaan rehellisiä kaikissa kanssakäymisissä. "Väärä vaaka on Herralle kauhistus, mutta täysi paino on hänelle otollinen" (Sananl. 11:1). Kristityt ovat suolana maailmassa, maailmassa, joka on täynnä epärehellisyyttä ja turmelusta. Jumala tuo meissä esiin tahtonsa. Hän tekee meidät uskollisiksi ja rehellisiksi. Kristityinä myös pidämme taitojamme ja kykyjämme lahjoina. Haluamme käyttää niitä ja kehittyä niissä. "Jos näet miehen, kerkeän toimissaan, hänen paikkansa on kuningasten, ei alhaisten, palveluksessa" (Sananl. 22:29). Näemme kaiken, mitä osaamme tehdä, Jumalan antamana kykenä. Taitomme, älykkyytemme,

kaikki ovat lahjoja Jumalalta. Me kohtelemme aina lahjoja eri tavalla kuin omaisuuttamme. Kaikki, mikä on Jumalalta, on hänen lahjaansa meille sekä muille meidän palveluksemme kautta!

Uskovaisina opimme, että annamme Jumalan suunnitelmien toteutua. Etsimme hänen tahtoaan kaikissa asioissa! "Kuulkaa nyt, te, jotka sanotte: 'Tänään tai huomenna lähdemme siihen ja siihen kaupunkiin ja viivymme siellä vuoden ja teemme kauppaa ja saamme voittoa' - te, jotka ette tiedä, mitä huomenna tapahtuu; sillä mikä on teidän elämänne? Savu te olette, joka hetkisen näkyy ja sitten haihtuu - sen sijaan, että teidän tulisi sanoa: 'Jos Herra tahtoo ja me elämme, niin teemme tämän tai tuon'" (Jaak. 4:13–15). Niinpä etsimme Jumalan tahtoa yli kaiken! Ja jos emme ensin ole varmoja mikä hänen tahtonsa on, me kysymme tietäen, että hän kuulee rukouksemme ja johdattaa meitä. Me yksinkertaisesti jätämme kaiken Jumalalle ja luotamme siihen, että hän johtaa kaiken hyvän tahtonsa mukaan. "Tapahtukoon sinun tahtosi!" on aivan yhtä tärkeä rukous työpaikalla kuin jumalanpalveluksessa!

Me keskitymme meille annettuun työhön. "Joka peltonsa viljelee, saa leipää kyllin, mutta tyhjän tavoittelija saa köyhyyttä kyllin" (Sananl. 28:19). Jumala ei haluai-

si meidän olevan joutilaina tässä maailmassa. On aivan tarpeeksi paljon tekemistä hänen kunniansa tähden ja lähimmäisemme hyväksi! Kristitylle työstä tulee keino julistaa, siitä tulee elävä todistus uudesta elämästä, joka meissä on! Pidämme Jumalan keskipisteenä kaikessa, minkä teemme. Niin tehdessäsi älä ole kovin yllättynyt, kun töissä joku sanoo, "sinussa on jotakin erilaista ... tapa, jolla teet työtä ... tapa, jolla käyttäydyt ... tapa, jolla puhut." Työstämme tulee todistus Herrastamme ja hänen elämästään ja rakkaudestaan. "Sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi" (Fil 2:13). Se voi antaa mahdollisuuden vastata muille sen toivon perustuksesta, joka meissä on (1 Piet. 3:15). Mutta työmme on aina Jumalan tapa palvella, rakastaa ja auttaa lähimmäistämme!

Kun ymmärrämme kutsumuksemme oikein, näemme, että sen kautta Jumala vapauttaa meidät Kristuksessa antamaan itsemme lähimmäisen palvelemiseen Jumalan kunniaksi. Väärin ymmärrettynä, se orjuuttaa meidät pomolle, joka jumalallisella arvovallalla painostaa meitä saamaan aikaan esimerkiksi puhtaampia lattioita. Jumala saattaa tosiaankin pitää hyvästä ammattitaidosta, mutta kristillisessä kutsumuksessa ei ole lopulta kyse parhaista mahdollisista tuloksista (vaikka tuloksia seuraa), aivan kuten siinä ei ole kyse viime kädessä omasta tyytyväisyydestä (vaikka se varmasti tyydyttää); siinä on kyse lähimmäisestä, itsensä antamisesta toiselle rakkaudessa, ja palvelemisesta evankeliumin kunniakkaassa vapauudessa. Jumala toivottaa tervetulleeksi kaikki ponnistuksemme, olivatpa ne sitten suuremmalla tai vähemmällä ammattitaidolla tehtyjä.

Ned Brockwell

Kolme uskonpuhdistajaa

Vaikka uskonpuhdistus tuo heti mieleen Martti Lutherin toiminnan 1500-luvulla, hän ei ole suinkaan ainoa merkittävä uskonpuhdistaja kirkon historiassa. Meillä on häntä edeltäneeltä ajalta esimerkkejä henkilöistä, joiden kautta Jumala puhdisti uskoa. Käsittelen tässä kirjoituksessa kolmea uskonpuhdistajaa ennen Lutheria: kuningas Joosiaa sekä kirkkoisista Athanasios Aleksandrialaista ja Aurelius Augustinusta.

Kuningas Joosiaa kerrotaan Raamatussa kahdessa eri kohtaa (2 Kun. 22, 23; 2 Aik. 34, 35). Joosia oli uskollinen kuningas, jonka isä ja isoisä olivat olleet jumalattomia. Kun Joosia tuli valtaan, Juudan valtakunnassa rehotti epäjumalanpalvelus: Herran temppelissä oli Baalille, Aseralle ja taivaan joukoille omistettuja palvontaesineitä, valtakunnassa oli Baalin ja muiden epäjumalien uhrikukkuloita omine pappeineen ja temppelissä oli vielä haureellisia pyhäkköpoikia. Uskonpuhdistus alkoi, kun Herran temppelin raunioista löytyi lain kirja, joka luettiin Joosian kuullen. Kuningas ymmärsi Jumalan sanasta, millainen jumalattomuus valtakunnassa vallitsi ja niin hän ryhtyi katumuksessa toimeen. Hän luki lain kirjan sanat kansalle ja

rupesi puhdistustöihin. Epäjumalanpalvelus kukistettiin valtakunnassa ja sen jälkeen Juuda vietti sellaista pääsiäistä, jota ei ollut vietetty tuomarien aikojen jälkeen. Kun Raamattu on kuvaillut tämän uskonpuhdistuksen, se sanoo Joosiaa: ”Ei ollut ennen häntä ollut hänen vertaistansa kuningasta, joka niin kaikesta sydämestänsä, kaikesta sielustansa ja kaikesta voimastansa olisi kääntynyt Herran puoleen, kaiken Mooseksen lain mukaan; eikä hänen jälkeensä tullut hänen vertaistansa.” (2 Kun. 23:25).

Seuraavan uskonpuhdistajan löydämme 300-luvun Egyptistä. Athanasios Aleksandrialainen taisteli Jeesuksen jumaluuden puolesta. Taustalla oli, että varhaisina vuosisatoina Jeesuksesta puhuttiin huolimattomasti. On säilynyt mainintoja siitä, että Jeesusta pidettiin Jumalana, mutta hänet nähtiin kuitenkin jotenkin vähäisempänä kuin Isä. Oli epäselvyyttä siitä, oliko Poika Jumala samassa mielessä kuin Isä. Tilanne kärjistyi, kun aleksandrialainen presbyteri (pastori) Areios väitti, että on ollut aika, jolloin Poikaa ei ole ollut. Hän siis kielsi sen, että Poika on iankaikkinen Jumala. Hän piti Poikaa vain

korkeimpana luotuna olentona. Areios vei äärimmilleen epäselvät ajatukset, joita kirkossa oli esiintynyt. Athanasios nousi vastustamaan Areiosta ja opetti, että Poika on tosi Jumala, yhtä iankaikkinen kuin Isä. Taistelu oikean opin puolesta ei ollut helppo. Kuvaavaa on se, että 45 piispan vuodestaan Athanasios vietti 17 viidessä eri maanpaossa neljän eri keisarin aikana. Välillä lähes koko ulkoinen kirkko piispoineen oli areiolaisuuden vallassa ja syntyi sanonta: ”Athanasios vastaan (koko) maailma”. Lopulta oikea oppi sai voiton. Athanasios sai kuolla kotikaupungissaan vuonna 373 ja oikean opin voiton sinetöi Konstantinopolin kirkolliskokous vuonna 381. Sen uskontunnustus on luettavissa meidän Kristinoppimme liitteistä.

Aurelius Augustinus oli kirkkosistä luterilaiselle uskonpuhdistukselle rakkain. Augustinus on vaikuttanut moneen asiaan, mutta uskonpuhdistajana hänen merkityksensä tulee esille erityisesti kamppailussa pelagiolaisuutta vastaan 400-luvun alkupuolella. Pelagius oli brittiläinen munkki, joka muun muassa kielsi perisyynnin olemassaolon ja ajatteli, että ihmisen tulee oman voimansa varassa pelastaa itsensä. Hänellä oli vahva

vapaan tahdon korostus ja pelkona, että jos ihmisen vapaus kiellettäisiin, se johtaisi jumalattomaan elämään. Pelagiuksella oli vapaan tahdon opetustaan tukemassa monien kirkkoisien kirjoituksia, joissa puhuttiin hyvin positiiviseen sävyyn ihmisen kyvystä tehdä vapaita valintoja. Augustinus kuitenkin oli Raamatun valossa vakuuttunut siitä, että lankeemuksen jälkeen jokainen ihminen on perisyntinen eikä voi pelastua muuten kuin Jumalan armon avulla. Augustinus kielsi sen, että ihmisellä olisi todellista vapautta hengellisissä asioissa ilman Jumalan armon vaikutusta. Hän opetti, että sekä kääntymys että uskossa varjeltuminen ovat Jumalan käsissä. Hänen pelastusoppinsa oli jossain asioissa erilainen kuin luterilaisen uskonpuhdistuksen, mutta ytimessä on sama ajatus: ihmisen pelastus on Jumalan eikä ihmisen käsissä. Augustinuksen oppi sai virallista tunnustusta Orangen II kirkolliskokouksessa vuonna 529. Silti lännen kirkon sisään jäi pelagiolaista liikehdintää, joka lähti erityiseen nousuun 1300-luvulla. Tuota uutta pelagiolaisuutta vastaan nousi aikoinaan Martti Luther ja niin sai alkunsa luterilainen uskonpuhdistus.

Mika Bergman

Aina ajankohtainen uskonpuhdistus

Luterilaisille uskonpuhdistuksen muistopäivä on yksi tärkeimmistä juhlapäivistä joulun ja pääsiäisen ohella. Sitä juhlitaan lokakuun viimeisenä sunnuntaina. Silloin muistellaan uskonpuhdistuksen alkua ja juhlitaan Martti Lutherin 95 teesin naulaamista Wittenbergin kaupungin linnan-kirkon oveen Saksassa vuonna 1517 jKr. Mutta uskonpuhdistus oli paljon enemmän kuin kertaluontoinen tapahtuma melkein 500 vuotta sitten. Se on jotakin, joka on merkityksellistä joka päivä, myös tänään, ja on jatkuvasti meneillään niiden keskuudessa, jotka uskovat. Luther löysi uudelleen kristillisen uskon peruskappaleet, nimittäin, että ”vanhurskas on elävä uskosta”! Eikä kyse ollut vain uskon tärkeydestä, vaan myös Jumalan Sanan ja Jumalan armon. Luther painotti näitä kolmessa sola-lausumassaan: Meidät pelastaa yksin Raamattu (sola scriptura), yksin armo (sola gratia), yksin usko (sola fide) ... kaikki ainoastaan Kristuksen tähden (solus Christus)! Tämän vuoksi uskonpuhdistus ei muuttanut ainoastaan monien ihmisten elämän, vaan se vaikutti itse maailmaan. Mutta sen lisäksi Kristus yksin on Raamatun sydän, samoin armon

ja uskon, jonka kautta uskonpuhdistus on jatkuvasti meneillään ja todellisuutta elämässämme tänään!

Ehkä lyhyt silmäys kuhunkin näistä sola-lauseista näyttää meille, miksi uskonpuhdistus on yhtä tärkeä kullekin meistä ja miksi se on jotain jatkuvasti meneillään olevaa sisimmässämme ja elämässämme, ei pelkkä mennyt tapahtuma. Ensiksi, Sana! Niin monet ajattelevat tuntevansa sen ja käyttävät vain vähän tai ei lainkaan aikaa tutkimalla sitä ja ravitsemalla itseään sillä joka päivä! Isossa Katekismuksessaan Luther kirjoitti: "Salli nyt sanoa itsellesi: vaikka osaisit tämän kaiken parhaalla mahdollisella tavalla ja hallitsisit sen mestarillisesti, olet kuitenkin joka päivä Perkeleen valtapiirissä. Yötä päivää hän levähtämättä hiiviskelee vaanien sinua synnyttääkseen sydämessäsi epäuskoa ja pahoja ajatuksia, jotka rikkovat edellisten käskyjen lisäksi kaikkia muitakin. Siksi sinun on alituisesti säilytettävä Jumalan sana sydämessäsi, suussasi ja korvissasi. Missä vain sydän on joutilas eikä sana kajahda, siellä Perkele murtautuu sisään tehden vahinkonsa ennen kuin sitä on edes huomattu. Ja päin vastoin, missä sanaa vakavasti tutkitaan,

kuunnellaan ja käsitellään, se on voimallinen eikä jää milloinkaan hedelmättömäksi, vaan herättää aina uutta ymmärrystä, mielihalua ja intoa sekä puhdistaa sydämen ja ajatukset. Se ei näet ole mikään turha eikä kuollut sana, vaan vaikuttava ja elävä. Ja vaikka mikään muu hyöty tai hätä ei meitä sanan käyttöön ajaisikaan, pitäisi toki jokaista innostaa siihen sen, että Perkele siten säilytetään ja ajetaan tiehensä ja tämä käsky niin täytetään. Se on Jumalalle mieluisampaa kuin nimikristittyjen kaikkien tekojen kimallus." Tarvitsemme Sanaa päivittäin!¹

Toiseksi, Jumalan armo on se, mikä muutti ei ainoastaan Lutherin, vaan kaikki, jotka kuulivat evankeliumin sanoman! Jumalan armo annetaan meille vapaasti ja ilman ansiotamme. Se kertoo meille, miten Kristus ryhtyi sijaiseksemme. Hän maksoi syntimme ja pyyhki ne pois, niin että voimme tulla uskoviksi ja siunatuiksi hänen työnsä kautta. Valitettavasti jotkut ovat väsyneet kuulemaan tätä opetusta yhä uudelleen. He ovat sitä mieltä, että ovat oppineet siitä kaiken kauan sitten. Sellaiset ihmiset on saatava tietämään, että he hädin tuskin ymmärtävät sitä, miten tärkeä Jumalan armo todella on. Emme voi

koskaan oppia tätä totuutta täydellisesti. Kaikki nojaa Jumalan armoon, voimaan ja Sanaan. Armo ei ole jokin epämääräinen teologinen sana tai idea. Ei! Armosta me olemme pelastetut! Se on Jumalan lahja! (Ef. 2:7–10). Aadamin tottelemattomuuden ja lankeemuksen kautta perisynti periytyi meille, niin että mekin jouduimme synnin ja kuoleman uhreiksi ja vedimme päällemme Jumalan vihan, hänen kirouksensa ja iankaikkisen rangaistuksen. Mutta Jumalan armo teki asialle jotain. Jumala siirsi kaiken ihmiskunnan synnit Kristuksen päälle ristillä. Jumalan armo antaa meille hengelliset silmät, jotka näkevät, miten Kristuksen vanhurskaus siirrettiin uskovalle. Jumalan armo näyttää miten Kristus hankki meille voiton. Hän voitti viholliset – synnin, kuoleman ja helvetin. Hän antoi meille tämän voiton, niin että voimme kutsua sitä omaksemme aivan kuin olisimme itse voittaneet sen. Nyt meidän täytyy ottaa se vakavasti eikä elää ristiriidassa Jumalan kanssa, kuten ne, jotka otaksuvat voittavansa synnin ja kuoleman yksin. Emme halua myöskään osoittautua kiittämättömiksi, kuten ”apaattiset kristityt” usein ovat; meidän pitäisi

pikemminkin tarttua tähän voittoon sydämessämme mitä lujimmalla uskolla ja vahvistaa itseämme sillä. Meidän tulee pitää tämä sanoma Kristuksen voitosta mielessämme ja laulaa siitä, kun matkaamme iloiten eteenpäin siihen päivään saakka, jolloin koemme tämän voiton ruumiissamme.

Kolmanneksi on usko, joka on perustavanlaatuinen syy ja lähde sille, miksi uskonpuhdistus on aina meneillään elämässämme. Elämämme tarvitsee aina uskoa joka päivä! Usko ja uskon hedelmät ovat Jumalan jatkuva teko elämässämme. Luther kuvasi uskoa tällä tavalla: ”Mutta usko on Jumalan teko meissä, joka meidät muuttaa ja synnyttää uudesti Jumalasta (Joh. 1:13) ja kuolettaa vanhaa aadamia. Se tekee meidät vallan toisiksi ihmisiksi sydämen, mielen, halun ja kaikkien voimien puolesta ja tuo mukanaan Pyhän Hengen. Oi, usko on elävä, toimelias, uuttera ja voimallinen asia. Sen tähden on mahdotonta, ettei se lakkaamatta tekisi hyvä. Se ei myöskään kysy, onko hyviä tekoja tehtävä, vaan ennen kuin kysytään, niitä on jo tehty, ja se toimii aina jatkuvasti. Mutta se, joka ei sellaisia tekoja tee, on uskoton ihminen, tunnustelee ja katselee ympäriltään uskoa ja hyviä tekoja eikä tiedä, mitä usko ja hyvät teot ovat, vaan lörröttelee ja jaarittelee kuitenkin paljon uskosta ja hyvistä teoista. Usko on elävä, uhkarohkea luottamus Jumalan armoon, niin varma, että se voisi

tuhannen kertaa kuolla sen puolesta. Ja sellainen Jumalan armoon luottaminen ja tunteminen tekee iloiseksi, uskaliaaksi Jumalaa ja kaikkia luotuja koitaan, sen vaikuttaa Pyhä Henki uskossa. Siitä tullaan ilman pakkoa halukkaiksi mielellään tekemään hyvää jokaiselle, palvelemaan jokaista, kärsimään kaikkea rakkaudesta Jumalaan ja hänen ylistyksekseen, koska hän on osoittanut niin suuren armon. On siis mahdotonta erottaa tekoja uskosta, yhtä mahdotonta kuin on erottaa lämpöä ja valoa tulesta.”²

Sana, Jumalan armo ja todellinen pelastava usko aloittivat uskonpuhdistuksen. Ne jatkavat uskonpuhdistusta sisimmässämme ja elämässämme tänään. Uskonpuhdistus Lutherin kolmen sola-lauseen valossa jatkuu aina, sillä apostoli Paavali, joka löysi Kristuksen sanan, armon ja uskon kuten Luther, kirjoittaa: ”Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu, ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni” (Gal. 2: 19b–20). Tämä on jatkuva uskonpuhdistus meidän päivittäisessä elämässämme, jotka elämme yksin Sanasta, yksin armosta, yksin uskosta... kaikki yksin Kristuksen tähden!

Ned Brockwell

¹ Martti Luther: Iso Katekismus. – Evankelis-luterilaisen kirkon tunnustuskirjat s. 345–346. SLEY. Jyväskylä 1990.

² Martti Luther: Esipuheet Uuteen testamenttiin, s. 19–20. Valitut teokset 2.11–41. Suom. Paavo Lehtinen. WSOY. Porvoo 1959. Das neue Testament Deutsch. 1522. Vorrede. WADB 6,2.4.6.8.10

Jeesuksen ihmisyys ja pyhien kunnioittaminen

Eräs mies loukkaantui kerran siitä, kun ohimennen sanoin, että kuolleiden rukoilu on Jumalan sanan vastaista. Hän koki lohduttavaksi sen, että taivaassa olisi pyhiä ihmisiä, joiden puoleen voisi kääntyä hädässä. He olivat käyneet läpi tämän elämän monet murheet ja vaivat. Siksi heitä oli tuon miehen mielestä helppo lähestyä ja heiltä oli turvallista pyytää apua, kun Jumala tuntuisi etäiseltä ja tuomitsevalta. Jouduin toteamaan, että Raamatun valossa nämä ajatukset eivät kestä. Onhan rukoilu palvontaa, joka kuuluu vain Jumalalle. Pyhien rukoileminen on ensimmäisen käskyn rikkomista.

Päällimmäisenä mieleeni tuosta keskustelusta jäi suru siitä, miten hukassa miehellä oli Jeesuksen todellinen ihmisyys. Onhan valtavan lohduttavaa, että meillä on taivaassa esirukoilija, joka voi sääliä meidän heikkouksiamme, koska hän on ollut samalla tavalla kiusattu kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä (Hebr. 4:15). Meillä on taivaassa laupias Vapahataja, joka on todellinen ihminen! Emme tarvitse pyhimyksiä välittämään viestejä etäiselle, kylmälle ja tuomitsevalle Jumalalle, koska meillä on esirukoilija, joka on sekä ihminen että Jumala. Kun siis olet epätoivoinen itsestäsi ja koet, että Jumala haluaa vain tuomita sinut, katso Jeesukseen! Katso häneen, joka kuoli ristillä edestäsi ja on nyt taivaassa rukoilemassa puolestasi. Katso, taivaassa on veljesi, joka haluaa kuulla rukouksesi ja kantaa kanssasi kaikkia elämäsi taakkoja.

Kun tunnemme Jeesuksen oikein, myös suhteemme edesmenneisiin pyhiin on oikea. Emme rukoile heitä emmekä muutenkaan palvo heitä, mutta me kunnioitamme heitä. Kunnioitamme heitä, kun muistelemme heidän uskoaan ja vaellustaan ja haluamme seurata heidän hyvää kilvoitustaan. Kunnioitamme heitä, kun kiitämme Jumalaa siitä, että hän on antanut meille näitä uskon esikuvia. Kun katselemme pyhien esimerkkiä, meidän tulee samalla muistaa se, että he pääsivät perille Jeesuksen varassa ja se, että myös heidän hyvät tekonsa olivat Jumalan vaikuttamia. Kun tällä tavoin kunnioitamme pyhiä, ylistämme sitä, mitä Jumala on armostaan tehnyt heidän elämässään.

Mika Bergman

Mitä meidän tulee ajatella nykyään paaviudesta?

Luterilaiset opettajat sanoutuivat 1500-luvulla selvästi irti paavista ja hänen valtakunnastaan: ”Kun tilanne on tällainen, on kaikkien kristittyjen varottava osallistumasta paavin jumalattomaan oppiin, pilkkaamisiin ja raakaan julmuuteen. Heidän pitää siis hyljätä ja kirotta paavi kannattajineen vastakristuksen valtakuntana, niin kuin Kristus on käskenyt: ’Kavahatakaa vääriä profeettoja’”. (Matt. 7:15)¹ Nyt edessämme on kaksi kysymystä:

1) Mihin tämä tunnustuksen johtopäätös perustuu ja

2) Onko tunnustus tältä osin ajankohtainen?

Tunnustuksen johtopäätös perustuu mm. siihen, että vuonna 1439 pidetystä Firenzen kirkolliskokouksesta lähtien paavilla on ollut seuraavat tittelit: Pietarin seuraaja, Kristuksen todellinen sijainen ja koko kirkon pää. Tämän lisäksi uskonpuhdistuksen aikoihin paavi piti voimassa messu-uhrioppia ja aneakauppaa sekä vastusti uskonpuhdistusta. Näistä asioista erityisesti aneakauppa ja oppi messu-uhrista suuntautuvat oikeaa vanhurskauttamisoppia eli kristillisen opin pääkohtaa vastaan.

Asiat ovat hyvin vakavia. Kristus on luvannut olla seurakuntansa kanssa joka päivä maailman loppuun asti. Mitään sijaisen virkaa ei Vapahtaja ole säätänyt. Kirkon pää

ei ole Pietari sen paremmin kuin kukaan muukaan ihminen, vaan yksin Kristus.

Paavin virkaan liittyy myös se, että hänen väitetään voivan yhdessä piispojen kollegion kanssa laatia uusia oppeja, kuten on tapahtunut myös uskonpuhdistuksen jälkeen. Yksi tällainen uusi oppi on paavi Pius XII:n vuonna 1950 julistama oppi Marian taivaaseen ottamisesta.

Muutosta siinä, että paavia pidetään Kristuksen sijaisena ja että hän voi uusia oppeja laatimalla asettua Jumalan sanan yläpuolelle, ei ole tapahtunut. Tämän johdosta luterilaisen tunnustuksen irtisanoutuminen paavista on edelleen ajankohtainen.

Kimmo Närhi

¹ Paavin valta ja yliherruus, historiallista, 41. TK 1948, s. 279. Suom. A. E. Koskenniemi.

Iankaikkinen evankeliumi

”Ja minä näin lentävän keskitai-vaalla erään toisen enkelin, jolla oli iankaikkinen evankeliumi julistettavana maan päällä asuvalle, kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille.” (Ilm. 14:6)

Lutherin aikana vallitsi suuri hengellinen pimeys. Paavikirkko oli sokaissut ihmiset ja eksyttänyt heidät pois uskosta suurilla valheilla ja harhaopeilla. Toki siihenkin aikaan oli kristittyjä. Jumalan sana synnytti suurten eksytystenkin keskellä uskoa ihmisissä. Ja ainakin kaikki lapset, jotka kastettiin, tulivat uskoon. Ongelma oli vain se, että paavikirkon harhat johtivat suuren osan näistä kasteituista lapsista pois uskosta.

Mutta Lutherin välityksellä Jumala toi esiin jälleen hänen puhtaana evankeliuminsa. Tämä evankeliumi paljasti sen, kuinka paavin virka on Antikristuksen virka. Tämä evankeliumi loisti kuin valo pimeydessä ja valaisi ihmisiä heidän hengellisessä pimeydessään. Tämä evankeliumi kuulutti kaikille: ”Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut, ja kumartakaa häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet.” (Ilm. 14:7) Kaikki kunnia tuli antaa Jumalalle, myös pelastuksen suhteen. Ei ihminen voi itse tehdä mitään pelastuksensa eteen, vaan yksin Jumala voi ihmisen pelastaa evankeliumin kautta. Kunnia ihmisen pelastuksesta kuuluu yksin Jumalalle. Ei myöskään tullut kumartaa ja rukoilla pyhimyksiä ja pyhäinjäännöksiä, vaan yksin Jumalaa. Yksin Jumalaa tuli rukoilla, yksin häneltä tuli

odottaa kaikkea hyvää, yksin häneen tuli laittaa kaikki turvansa.

Meidänkin ajanamme vallitsee suuri hengellinen pimeys. Suuri osa kristillisistä kirkoista on erilaisten harhojen ja eksytysten vallassa. Tänä päivänäkin tarvitaan kipeästi sitä iankaikkista evankeliumia, jota Luther julisti. Ei tämä evankeliumi kuitenkaan ole mikään Lutherin oma keksintö, vaan se on se sama evankeliumi, jota Jeesus ja hänen apostolinsa julistivat ja joka on meillä kirjoitettuna Jumalan sanassa, Raamatussa.

On kuitenkin myös kaiken tämän maailman pimeyden keskellä hyvä muistaa se, että aivan yhtä lailla mekin tarvitsemme tätä iankaikkista evankeliumia. Meidänkin sydämemme ovat luonnollisen ihmisen puolesta pimeitä ja synnin saastuttamia. Meidän vanhasta luonnostamme nousee jatkuvasti kaikenlaista syntiä ja pahaa. Joka päivä joudumme huomaamaan, kuinka heikosti olemmekaan kyenneet Jumalan lakia noudattamaan.

Turvatkaamme siis mekin oman syntimme keskellä tähän iankaikkiseen evankeliumiin Kristuksesta, joka on ristillä sovittanut kaikki meidän syntimme. Älkäämme turvatko omiin tekoihimme, vaan Kristuksen täydelliseen vanhurskauteen, joka on meille jo kasteessa lahjoitettu. Kuuluttakaamme myös meidän ajanamme tätä iankaikkista evankeliumia, sillä se lahjoittaa kaikille siihen uskoville syntien anteeksiantamuksen ja iankaikkisen elämän. Aamen.

Dani Puolimatka

Armollinen Jumala!

Kiitos, että olet säilyttänyt Kirkossasi pelastavan sanasi ja elämää antavat sakramenttisi läpi koko sen historian aina tähän päivään asti, niin etteivät helvetin portit ole koskaan voittaneet Seurakuntaasi.

Kiitos niistä, jotka olet nostanut puolustamaan sanasi totuutta silloin, kun vihollisen valheet ovat nousseet sitä vastaan.

Kiitos kaikista niistä, jotka olet lähettänyt julistamaan evankeliumin kansallesi.

Rukoilemme sinua: auta, että evankeliumia julistettaisiin edelleen keskuudessamme puhtaasti ja sakramentit jaettaisiin Kristuksen asetuksen mukaan. Jos erehdymme, palauta meidät totuuden tielle.

Sinun sanasi on totuus; suo meidän aina pitää siitä lujasti kiinni kaikissa aikojen vaiheissa, kunnes taisteleva seurakunta kerran liittyy riemuitsevaan seurakuntaan, jokainen kyynel kuivataan ja kaikki entinen on mennyt.

Me laskemme rukouksemme eteesi, emme omaan vanhurskauteemme, vaan sinun suureen armoosi luottaen. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Vapahtajamme tähden. Amen.

Vesa Hautala

”Jos pelastus on yksin uskosta, enkö voi tehdä syntiä niin paljon kuin huvittaa?”

Uskonpuhdistuksen aikana monet kritisoivat oppia siitä, että ihminen pelastuu yksin armosta uskon kautta Kristukseen. Yksi yleisimmistä kritiikeistä oli se, että tällaisesta opista seuraa se, että ihminen voi tehdä niin paljon syntiä kuin häntä huvittaa, ilman että sillä on mitään väliä. Tämä ei kuitenkaan ollut ensimmäinen kerta, kun tällaista kritiikkiä esitettiin. Nimittäin jo apostolien aikana tätä kristillistä opetusta kritisoitiin siitä, että silloinhan ihminen voi elää miten tahansa. Tämä käy ilmi Roomalaiskirjeestä: ”Ja miksi emme tekisi, niin kuin herjaten syyttävät meidän tekevän ja niin kuin muutamamat väittävät meidän sanovan: ’Tehkäämme paha, että siitä hyvää tulisi?’ Niiden tuomio on oikea.” (Room. 3:8)

Tällaiseen ajatteluun Paavali vastaa näin: ”Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, että armo suureksi tulisi? Pois se! Me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, kuinka me vielä eläisimme siinä? Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut

Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman. Sillä jos me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa, kun tiedämme sen, että meidän vanha ihmistemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää syntiä palvelisi; sillä joka on kuollut, se on vanhurskautunut pois synnistä. — Niin tekin pitää itsenne synnille kuolleina, mutta Jumalalle elävinä Kristuksessa Jeesuksessa. Älköön siis synti hallitko teidän kuolevaisessa ruumiissanne, niin että olette kuuliaiset sen himoille, älkääkä antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaa itsenne, kuolleista eläviksi tulleina, Jumalalle, ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle. Sillä synnin ei pidä teitä vallitse-

man, koska ette ole lain alla, vaan armon alla. Kuinka siis on? Saammeko tehdä syntiä, koska emme ole lain alla, vaan armon alla? Pois se! Ettekö tiedä, että kenen palvelijoiksi, ketä tottelemaan, te antaudutte, sen palvelijoita te olette, jota te tottelette, joko synnin palvelijoita, kuolemaksi, tahi kuuliaisuuden, vanhurskaudeksi?" (Room. 6:1–7, 11–16)

Ne, jotka ovat aidosti uskossa, ovat uudestisyntyneet Jumalasta. Uuden luontonsa puolesta uskovat haluavat elää Jumalan tahdon mukaan ja taistella syntiä vastaan. Sellainen kristitty, jossa ei tätä uutta luontoa ole, ei ole mikään oikea kristitty. Niinpä on, niin kuin Jaakob kirjoittaa: "Sillä niin kuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko ilman tekoja on kuollut." (Jaak. 2:26)

Luterilaisille oli uskonpuhdistuksen aikaan itsestään selvää, että aitoa kristillistä uskoa seuraa välttämättä myös hyviä tekoja.

Esimerkiksi Yksimielisyyden ohjeen tiivistelmässä todetaan näin: "Me uskomme, opetamme ja tunnustamme: Edeltävä katumus ja sittemmin tehtävät hyvät teot eivät tosin kuulu Jumalalle kelpavaa uskonvanhurskautta käsittelevää opinkohtaa, mutta silti ei pidä kuvitella, että on olemassa sellaista uskoa, joka esiintyy ja säilyy rinnallaan paha aikomus tehdä syntiä ja toimia vastoin omaatuntoa. Päinvastoin, samalla kun ihminen on vanhurskautettu uskon kautta, hänellä on todellinen, elävä, 'rakkauden kautta vaikuttava usko' (Gal. 5:6). Vanhurskauttavaa uskoa seuraavat siis aina hyvät teot, niiden varmasti huomataan liittyvän siihen, yhtä varmasti kuin tämä usko on todellinen ja elävä. Usko ei milloinkaan ole yksin, vaan sen seurassa ovat alati rakkaus ja toivo."¹

Dani Puolimatka

¹ FC-Ep. III, 11, TK 1990, 435.

Miksi olemme luterilaisia emmekä vain kristittyjä?

Olen joskus kohdannut ihmettelyä, miksi luterilaiset haluavat, että heitä sanotaan luterilaisiksi eikä kristityiksi. Itseasiassa uskonpuhdistaja Martti Lutherkin oli aluksi vastentahtoinen sille, että luterilaista oppia tunnustavia sanottaisiin luterilaisiksi: onhan meidän pelastajamme Kristus eikä Luther, onhan meidän oppimme Kristuksen eikä Lutherin eikä Lutheria naulittu ristille edestämme, vaan Kristus! Eikö siinä ole oikeastaan jotain väärää, että kirkko kantaa nimessään tavallisen kuolevaisen nimeä eikä Vapahtajan? Nykyään onkin monia kristillisiä ryhmiä, jotka korostavat sitä, että he sitoutuvat vain Jeesukseen ja Raamattuun. He eivät halua, että heistä käytetään mitään erityistä nimeä, pelkkä kristitty riittää.

Siinä ei ole mitään vikaa, että kutsumme itseämme luterilaisiksi. Meillä on tukenamme raamatullinen esikuva siitä, miten Jumalan kansaa kutsuaan kuolevaisen nimellä. Olihan Vanhan testamentin Israel nimetty Israelin, eli Jaakobin, mukaan. Syy nimeemme on kuitenkin pääasiassa käytännöllinen: nimi ”luterilainen” kertoo selkeästi, mitä uskomme, ja se erottaa meidät harhaoppisista. Koska lahkolaiset sanovat olevansa kristittyjä, tuon sanan sisältö ei vielä kerro kristityksi itseään sanovan uskon sisällöstä juuri mitään. Sanovathan muun muassa mormonit ja jehovan todistajat itseään kristityksi. Luterilainen taas on paljon rajatumpi käsite. Luterilainen sitoutuu luterilaisten tunnustuskirjojen oppiin. Uskon sisältö tulee sitä kautta selväksi, jos henkilö todella pitäytyy siihen, mihin sanoo pitäytyvänsä. Näiden syiden tähden Lutherkin myöntyi siihen, että raamatulliseen oppiin uskovia kutsuttaisiin luterilaisiksi.

Kun tunnustaudumme luterilaisiksi, emme sano, että Luther olisi pelastajamme. Emme sano, että hän olisi oppimme perimmäinen lähde emmekä että kaikki hänen kirjoituksensa olisivat erehtymättömiä. Olemme luterilaisia – emme sen tähden, että uskoisimme Lutheriin – vaan siksi, että Lutherin oppi, joka on luterilaisissa tunnustuskirjoissa, on Raamatun oma oppi. Tunnustaumulla luterilaisiksi tunnustamme sen, että se raamatullinen oppi, jonka Jumala toi Lutherin kautta esille, on oma oppimme. Siksi meidän tulee olla rohkeasti luterilaisia.

Mika Bergman

Miksi olen luterilainen

Joka aamu syntinen mies katsoo minua peilistä. Iltaisin käydessäni levolle laki syyttää minua omassatunnossani. Tahtoisin tehdä hyvää, olla hyvä, mutta mitä syvemmältä sydämestäni etsin, sitä enemmän löydän vain pelkkää pimeyttä.

Jokainen, jonka laki on tuominut, tietää, etteivät omat teot tuo rauhaa. Vain Kristus antaa rauhan (Joh. 14:27). Ei omavanhurskauden ahdistusta, jota maailma kutsuu rauhaksi, vaan todellisen rauhan ja levon Jumalassa (Matt. 11:28–30). Kenellä muulla on ikuisen elämän sanat? Kuka muu on ylösnousemus ja elämä?

Tarvitsen Kristusta. Mutta mistä Kristus voidaan löytää? Ja taas maailma opettaa minulle muita teitä, joiden päästä en löydä Kristuksen kasvoja, vaan yhä synkkenevän yön. Missä on tie, jota kristillinen kirkko on kulkenut erämaan halki? Missä totuus, joka on ollut sen vahva linna vainossa ja harhain keskellä? Missä elämä, jonka valon tieltä kuolemakin pakenee?

Sen sijaan, että kulkisimme tuulten vietävänä vuoroin oikealle, vuoroin vasemmalle, on Jumala antanut meille selkeän ja varman tavan kohdata Kristus, nimittäin Sanassa, kasteessa ja ehtoollises-

sa. Siellä, missä Jumalan sana julistetaan puhtaana ja sakramentit jaetaan vääristelemättä, itse Jumala sitoo meidän haavamme; ei etäisenä majesteettina kaukana kylmän universumin äärilaidalla, vaan niin lähellä, ettemme sellaista läheisyyttä muualta löydä, tai sen syvyyttä täysin ymmärrä. Niin syvä on kaivo, josta Herra tarjoaa meille elämän vettä.

Kaikki tämä tulee luokseni kirkkoni jumalanpalveluksessa. Siellä pastori ei opeta omia epäilyksiään vaan puhuu minulle Kristuksen sanoja. Minulle tarjotaan sama syntien anteeksiantamus Kristuksessa kuin Aadamille tämän langettua, tai Daavidille, tai Lutherille. Tai sinulle.

Peiliin katsoessani näen yhä saman syntisraukan. Mutta tällä syntisellä on Kristus, ja kirkkoni ja kaikkien pyhien kanssa saan iloise- na tunnustaa ja omakseni omistaa lupauksen mukaisesti: "Hän antaa meidän sielullemme elämän eikä salli meidän jalkamme horjua." (Ps. 66:9) Yö on jo pitkälle kulunut, ja päivä on lähellä. Kantakaamme siis nimeämme rohkeasti loppuun saakka, sillä vaikka nimi on Lutherin, on oppi Kristuksen.

Antti Keisala

Avioliitto ja seurustelu toiseen kirkkoon kuuluvan tai ei-uskovan kanssa

Avioliitto ei-uskovan kanssa

Raamattu ei sisällä ehdotonta kieltoa naimisiin menemisestä epäuskoisen kanssa. Se sisältää kuitenkin varoittavia esimerkkejä, mm. kuningas Salomon vaimot, jotka houkuttelivat hänet hyväksymään epäjumalanpalveluksen. (1 Kun. 11:4) Vanhassa testamentissa israelilaisilta, Jumalan kansalta, oli normaalisti kiellettyä mennä toiseen kansaan kuuluvan kanssa naimisiin.

Uskovan ei pidä mennä naimisiin sellaisen kumppanin kanssa, josta hän tietää, että tämä aikoo häiritä tai estää hänen uskoaan tai sen harjoittamista (esimerkiksi seurakunnan tilaisuuksissa käymistä). Käytännössä varmaan kristityn ja ei-kristityn välinen suhde ei normaalisti edes etene niin pitkälle, jos toinen suhtautuu uskoon näin vihamielisesti.

Avioliitto epäuskoisen kanssa on uskovalle monin tavoin raskas, ei vähiten siksi, että usein siihen liittyy jatkuva huoli puolison pelastuksesta.

Oma tapauksensa ovat ne, jotka tulevat uskoon naimisissa tai kihloissa ollessaan. He jatkavat elämäänsä kristittyinä siinä asemassa, jossa olivat uskoon tullessaan. He saavat luottaa siihen, että Jumala pitää heistä huolta ja siunaa heidän elämäänsä.

Tällaisessa tilanteessa elävillä on kotonaan lähetyskenttä. Apostoli Pietari kirjoitti: ”Samoin te, vaimot, olkaa alamaiset miehille, että nekin, jotka

ehkä eivät ole sanalle kuuliaisita, vaimojen vaelluksen kautta sanoittakin voitettaisiin, kun he katselevat, kuinka te vaellatte puhtaina ja pelossa.” (1 Piet. 3:1–2) Myös kristityt miehet, jotka ovat naimisissa ei-uskovan naisen kanssa, voivat soveltaa nämä Pietarin sanat itseensä muutettavat muuttaen. Ei-uskova puoliso on teoin ja rukouksin lähetystyömme kohteena. Raamattu ei kuitenkaan esitä epäuskoisen kanssa naimisiin menemistä (tai seurustelemista) evankelioimisen keinona (vrt. 1 Kor. 7:16: ”Mistä tiedät, vaimo, voitko pelastaa miehesi? Tai mistä tiedät, mies, voitko pelastaa vaimosi?”). Joskus silti käy niin onnellisesti, että epäuskoinen seurustelukumppani tai puoliso kääntyy uskovan kumppaninsa vaikutuksesta.

Avioliitto toiseen kirkkoon kuuluvan uskovan kanssa

Vanhat luterilaiset opettajat puhuvat myös toisuskoisten kanssa solmittavia avioliittoja vastaan. Me elämme kuitenkin seurakuntana kovin toisenlaisessa tilanteessa kuin he. Meidän ympärillämme ei ole vahvaa kristillistä kulttuuria eikä puhdasoppiseen luterilaiseen kirkkoon kuuluvien maallista yhteisöä. Meidän olosuhteissamme monet avioituvat sellaisen kanssa, joka ei ole samasta kirkosta. Silti yhteinen seurakunta ja tunnustus tuovat suurta siunausta avioliittoon, joten on arvo-

kas Jumalan lahja, jos puoliso löytyy omasta kirkosta.

Yhteisen uskon siunaukset

Ihminen, joka on naimisissa ei-uskovan kanssa, jää paitsi monista siunauksista, joita Jumala tahtoo antaa aviopuolisoille. Yhteinen usko antaa vahvan pohjan liitolle. Molemmat puoliset jakavat silloin yhdessä elämänsä tärkeimmän asian. Tämä luo yhteenkuuluvuutta.

Myös kahden kristityn yhteiset arvot ja käsitykset avioliitosta tuovat siunausta liittoon. Molemmilla puolisoilla on silloin samankaltainen käsitys siitä, mitä avioliitto on ja mihin se perustuu. Heidän maailmankuvansa on yhtenevä ja heillä on yhteinen pohja tärkeiden päätösten tekemiseen, oikean ja väärän toiminnan arvioimiseen.

Yhteinen usko luo pohjan myös anteeksiantamukselle ja vaikeista tilanteista selviämiseksi. Parisuhteessa ihmiset tekevät väistämättä jossain vaiheessa väärin toisiaan kohtaan. Usko antaa yhteisiä eväitä selvitä eteenpäin ja luottamusta siihen, että anteeksiantamus ja parantuminen on mahdollista hyvin vaikeissakin asioissa.

Jos toinen ei usko, tällaiset siunaukset jäävät puuttumaan liitosta.

Toiseen kirkkoon kuuluvan kanssa tilanne on erilainen. Hänen kanssaan moni edellä mainituista asioista on kunnossa, jos hänellä on sama kristillinen käsitys avioliitosta. Vaikeuksia voi muodostua siitä, että uskonkäsitykset ovat erilaiset, tai siitä, että kuulutaan eri kirkkoihin. Toista voi haitata se, ettet osallistu hänen kirkkonsa jumalanpalveluksiin. Joku saattaa olla tyytymätön kirkkomme oppiin. Näistä

asioista syntyy joskus valitettavasti vakavia ristiriitoja. Toisaalta monen jäsenemme puoliso on aikaa myöten tullut ainakin jossain määrin toimintaan mukaan.

Vaikutuksia seurusteluun

Me uskomme, että Jumala on luomisessa asettanut avioliiton miehen ja naisen välisen yhteiselämän muodoksi. Siksi kristillinen seurustelu suuntautuu kohti avioliittoa: sen tarkoituksena on tutustua toiseen ja selvittää, olisiko tämä se ihminen, jonka kanssa tahdon viettää loppuelämäni. Se ei tarkoita, että ensitapaamisella pitäisi jo olla katselemassa kihlasormuksia. Kuitenkin ajatus avioliitosta ja kumppanien yhteensopivuudesta sitä ajatellen on jollain tavoin mukana seurustelussa alusta asti. Jos toisesta tietää, ettei hänen kanssaan voisi koskaan mennä naimisiin, ei hänen kanssaan pidä alkaa seurustelemaankaan.

Toiseen ihmiseen tutustuessa voit kertoa hänelle uskostasi. Jos hän ei lainkaan usko, kerro hänelle evankeliumista ja miksi se on sinulle tärkeä asia. Jos hän on kristitty, mutta kuuluu toiseen kirkkoon, voit kertoa hänelle, millaiseen kirkkoon kuulut ja miksi se on sinulle tärkeää. Kumppani kannattaa kutsua tutustumaan seurakunnan toimintaan ja kirjallisuuteen. Näin hän tietää, mitä uskot. Samalla voit tehdä lähetystyötä ja jos Jumala suo, kenties toinen kiinnostuu uskonasioista ja STLK:sta. On syytä ottaa uskonasiat suhteessa ajoissa puheeksi, koska ne ovat tärkeä osa uskovan elämää. Niillä on suuri merkitys mahdollista yhteistä tulevaisuutta ajatellen.

Jos uskovan suhde ei-uskovan kanssa syvenee, uskova joutuu miettimään tarkoin joitakin asioita:

1. miten toinen suhtautuu uskooni?

Epäuskoksen ei ole aina helppo suhtautua uskoviin. Evankeliumiin loukkaannutaan, samoin kristilliseen moraaliin. Toisaalta suhde kahden ihmisen välillä tuskin etenee kovin pitkälle, jos toista ärsyttää kovasti toisen maailmankatsomus. Silti on syytä miettiä, miten toinen suhtautuu siihen, että usko on jotain elämässäni hyvin keskeistä, josta hän ei ole osallinen. Jaksako hän sitä vuosia ja vuosikymmeniä? Eihän hän ajattele, että kyseessä on jokin ohimenevä vaihe elämässäsi?

2. miten minä kestän toisen epäuskoa tai erilaista uskoa?

Kristityn on myös syytä miettiä, jaksako hän itse sitä, että toinen ei usko. Voi tuntua lannistavalta, että parisuhteessa on uskonsa kanssa yksin. Toiselta ei saa tukea siihen eikä hänen kanssaan voi oikein puhua hengellisistä asioista – ei-uskova voi kyllä kuunnella ja suhtautua myötätuntoisesti, mutta hän ei ymmärrä uskonasioita sisältäpäin. Uskovan on mietittävä, miten tällainen voi vaikuttaa hänen uskonelämäänsä vuosien saatossa. Lannistaako se? Viekö toisen esimerkiksi pois uskosta?

3. lasten kasvatusta

Tämä aihe on tärkeä sekä ei-uskovan että toisella tavalla uskovan kohdalla. On pidettävä kiinni siitä, että lapset kasvatetaan meidän kirkossamme ja he saavat hengellisen opetuksensa sieltä. Muu olisi kohtuuttoman raskas taakka kristitylle isälle tai äidille:

nähdä omia lapsiaan johdettavan harhaan. Lisäksi se olisi Jumalan tahdon vastaista: jos on vakuuttunut oman kirkkonsa opin olevan oikea, on syntiä sallia lapselle sen vastainen uskonnollinen kasvatusta tai kasvatus, josta usko kokonaan puuttuu. Elämän rikkinäisyyden takia voi tulla vastaan tilanteita, joissa vanhempi ei voi surukseen vaikuttaa lastensa kasvatukseen niin paljon kuin haluaisi. Näin voi tapahtua esimerkiksi avioeron yhteydessä ja huoltajuuskiistoissa.

Jumalan armon varassa

Seurustelun ja avioliiton asioita mietittäessä ollaan herkällä elämänalueella. Moni on kokenut elämässään kolhuja ja saattanut tehdä virheitä, joista omatunto edelleen syyttää. On tärkeä muistaa, että Jumalan armo kattaa kaikki synnit, myös avioliiton ja seurustelun suhteen. Kristus on sovittanut myös kuudennen käskyn alueen synnit. Hän haluaa vapauttaa meidät menneisyyden kahleista ja syyllisyydestä. Hän tarjoaa meille puhdistusta ja uutta elämää armon varassa. Niinpä miettiessämme kaikkia tässä kirjoituksessa käsiteltyjä asioita saamme jäädä Jumalan armon varaan ja tehdä sen evankeliumista käsin. Niin saamme omantunnon rauhan. Vain siitä tulee voima toimia uskon mukaan. Muistamme evankeliumin myötä myös sen, että Jumala rakastaa meitä ja kaikki hänen ohjeensa ja käskynsä ovat meidän parhaaksemme. Hän tahtoo antaa meille onnellisen elämän uskossa. Hänelle saamme jättää rukouksessa kaikki asiamme ja luottaa siihen, että hän antaa viisautta ja voimaa toimia uskon mukaisesti kaikissa tilanteissa.

Vesa Hautala

Jeesus saarnaa saamastaan todistuksesta

Jeesus näytti juutalaisille valtavan todistuksen, joka oli hänelle annettu, siitä, että hän on Jumalan Poika ja maailman Vapahtaja. Tämä oli jopa enemmän kuin pelkkä todistus.

Hän lausui ensiksi: ”Jos minä itsestäni todistan, ei minun todistukseni ole pätevä.” Niin te, juutalaiset, ajattelette. Mutta ”on toinen, joka todistaa minusta, ja minä tiedän, että se todistus, jonka hän minusta todistaa, on pätevä. Te lähettitte lähettäjäsi Johanneksen luo, ja hän todisti sen, mikä totta on”, että minä olen Jumalan Poika ja maailman Vapahtaja. ”Mutta minä en ota ihmiseltä todistusta” – minä itse en tarvitse kenenkään todistusta –, ”vaan puhun tämän, että te pelastuisitte.” Johannes oli palava ja loistava lampu, suuri profeetta, ”mutta te tahdoitte ainoastaan hetken iloita hänen valossansa”. Te iloitsette siitä, että jälleen profeetta oli tullut teidän luoksenne. Niinpä uskokaa, mitä hän on minusta sanonut, jotta pelastuisitte.

Jeesus jatkoi puhettaan: ”Mutta minulla on todistus, joka on suurempi kuin Johanneksen; sillä ne teot, jotka Isä on antanut minun täytettäväkseni, ne teot, jotka minä teen, todistavat minusta, että Isä on minut lähettänyt.” Jeesus osoitti itse, että hän oli Isän iankaikkinen Poika ja Isän lähettämä maailman Vapahtaja. Millä Jeesus sen näytti? Teoillaan, jotka hän teki. Elämällään, jossa ei ollut syntiä, opillaan, joka oli täysin pyhä, tekemillään ihmeillä, joita hän ei olisi voinut tehdä, jos hän ei olisi todella ollut Isän iankaikkinen Poika ja Isän lähettämä maailman Vapahtaja.

Lopuksi Jeesus sanoi: ”Ja Isä, joka on minut lähettänyt, hän on todistanut minusta.” Kun Jeesus kastettiin, Isä huusi taivaasta: ”Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt.” Mutta kuulivatko juutalaiset tämän?

LAPSILLE

Eivät todellakaan. Sen vuoksi Jeesus sanoi: ”Te ette ole koskaan kuulleet hänen ääntänsä ettekä nähneet hänen muotoansa.” Mutta eikö heillä ollut Isän sana Pyhässä Raamatussa? Tässä sanassa Isä ennustaa Kristuksesta ja kertoo hänestä, syntisten Vapahtajasta, aivan tarkasti ja selvästi. Jos tämä sana olisi asunut juutalaisten sydämissä, he olisivat tunteneet Jeesuksen siksi, joka on Isän lähettämä Kristus ja maailman Vapahtaja, ja he olisivat uskoneet häneen. Sen tähden Jeesus sanoi: ”Teillä ei ole hänen sanaansa teissä pysyväisenä; sillä te ette usko sitä, jonka hän on lähettänyt.” Sitten Jeesus sanoi: ”Tutkikaa Kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta.” Juutalaiset pitivät kuitenkin Raamattua Jumalan sanana, ja heillä oli siinä mielestään iankaikinen elämä. Nytpä siis, heidän tuli tutkia Raamattua, sillä Raamattu todistaa Jeesus Nasaretilaisesta, että hän on Jumalan Poika ja maailman Vapahtaja.

Rakas lapsi, mitä olet tänään kuullut? Tämän: Jeesus on Isän Poika ja maailman Vapahtaja. Sen todisti Jeesuksen edelläkävijä, Johannes. Sen todistivat Jeesuksen teot. Ennen muuta sen sanoo Isä Jumala itse Raamatussa Vanhan testamentin kirjoituksissa ja sitten aivan selvästi Uudessa testamentissa.

Niin siis lue ja tutki Raamattua, että säilyt aivan lujana siinä uskossasi, että Jeesus on Vapahtajasi.

Rukous

Jeesus, auta minua, että minä niin teen. Sillä useinkaan minulla ei ole halua lukea Raamattua.

Aamen.

Carl Manthey-Zorn, *Lasset die Kindlein zu mir kommen*, suomeksi toimittanut MS

Terveisiä aikuisten ja nuorten raamattuleireiltä!

Tämän vuoden leirikesä on saatu päätökseen. Kesä oli poikkeuksellinen, koska leirejä oli tavallistakin enemmän. Aikuisten leirillä syntyi nimittäin ajatus, että nuorillekin pitäisi saada oma kesäleiri. Nuorten leiriä vietettiin elokuun alussa, kun taas aikuisten leiri pidettiin tavalliseen tapaan heinäkuussa – tosin tänä vuonna viikkoa myöhemmin kuin tavallisesti.

Kumpaakin leiriä yhdisti se, että niillä käsiteltiin olennaisia kysymyksiä aikamme kannalta. Aikuisten leirin teemana oli ”Kristittyinä tässä ajassa”. Opetus keskittyi kristilliseen vaelukseen liittyviin aiheisiin ja varusti meitä kohtaamaan niitä haasteita, joita erityisesti tänä aikana kohtaamme. Näiden joukossa on muun muassa kaiken suhteellistava ajattelu, ihmiselämän luovuttamattoman arvon kyseenalaistaminen, sukupuolierojen ja luomisjärjestyksen vähätteleminen sekä ahdistuksissa kestäminen. Aikuisten leirin viimeisenä päivänä katse suunnattiin myös menneeseen, kun pastori Närhi opetti niistä ahdistuksista, joita koettiin, kun seurakuntiamme

perustettiin 1920-luvulla ja kun päivän päätteeksi saimme nähdä näytelmän siitä, miten evankeliumi kirkastui Lutherille. Pääsimme leirin aikana myös ihan konkreettisesti vaeltamaan, kun pastori Säreli johti retkemme läheiselle Kolkkakivelle.

Nuorten leirin opetus keskittyi Jumalan lahjoihin. Raamatusta tuotiin esille kaikkia niitä ihmeellisiä lahjoja, joita Jumala on antanut meille. Ne antavat ilon, rohkeuden ja rauhan elämään. Leirin opetus seurasi kolmea uskonkappaletta: käsitelimme Jumalaa luojana ja luomisen lahjoja, Jeesusta ja hänen sovitustyöstään sekä kristillistä uskoa ja vielä seurakuntaa sekä rukousta. Kun altistumme koko ajan vieraille maailmankatsomuksille, on olennaista, että juurumme raamatulliseen uskoon ja opimme yhä enenevässä määrin näkemään, kuinka suurenmoisia lahjoja Jumala antaa meille joka päivä luomakuntansa kautta, mitä hän on tehnyt syntiemme sovitukseksi ja mitä hän edelleen tekee, jotta pääsisimme iankaikkiseen elämään.

Mika Bergman

Luther-näytelmän esiintyjä roolipuvuissaan.

STLK:n kirjamyyntiluettelo ja hinnasto 2015 €

Aamoksen kirja, käännös ja selitys (M. Särelä)	2,50	Seurakunnan oikeudesta ja saarnavirasta (M. Luther)	6,00
Apostoli Paavalin Roomalaiskirjeen selitys (G. Stöckhardt)	30,00	Sovituksen Sana (R. Efraimson)	20,00
Apostoli Pietarin ensimmäisen kirjeen selitys (G. Stöckhardt)	20,00	Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko 1928-1968 (A. A. Uppala, M. Särelä)	1,00
Elävän veden virtoja (G. A. Aho)	20,00	Säännöt 2004 (STLK:n ja Tuun. Lut. Sirken yhdyiskuntajärjestys)	3,00
Erlaisia luterilaisia kirkkoja ja kirkkoliittoja (A. A. Uppala)	1,00	Tekijänoikeudesta maailmaan - Taustaa 1. (K. Pälikkö, M. Särelä)	8,00
Helmiä (E. Voima, O. Lappalainen)	4,00	Kehitysoopin kulisseista - Taustaa 2. (K. Pälikkö)	10,00
Herrani elää (R. Efraimson)	20,00	Ahusta viimeiseen aikaan - Taustaa 3 " "	12,-
Iso katekismus, ven.-kiel. (M. Luther)	12,00	Tieni johdada taivaaseen (V. Apponen)	8,00
Israelin asema Uuden testamentin seurakunnassa (M. Särelä)	0,50	Tunnustukselliset seurakunnat syntyvät (A. A. Uppala)	17,00
Jeesus elää, runokirja (G. A. Aho)	5,00	Tähän asti on Herra meitä autanut, STLK:n 50 -vuotisiuhlajulkaisu	3,50
Jeesus on tosi Jumala (M. Särelä)	2,50	Täksi päiväksi (C. M.-Zom)	20,00
Katso Jumalan Karitsa (G. A. Aho)	5,00	Vanhan testamentin esikuvia Jeesuksesta (G. A. Aho)	2,50
Kirkko ja virka (C. F. W. Walther)	18,50	Yksin uskosta, (sis. Augsburgin tunnustus ja Apologia), ven.-kiel.	25,00
Kirkkokuri vaelluksen asioissa (M. Särelä)	1,50	95 teesiä Lutherin muistovuonna 1983 (M. Särelä)	1,00
Kirkkokysymys (A. A. Uppala)	20,00	Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 1-7 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00
Koetelkaa kaikki (toim. M. Särelä)	1,50	Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 8-17 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00
Kolossan seurakunta (M. Särelä)	2,50	Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 18-24 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00
Kristinoppi, (englannin-, latvian-, liettuan-, ruotsin-, suomen-, venäjän-, vironkielinen)	12,00	Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 25-31 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00
Kristuksen kuuliaisuus (M. Särelä)	8,50	Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 32-50 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00
Kristus meidän edestämme - Teesejä vanhurskauttamisesta (M. Särelä)	17,00	Kirkkopostilla I, II, III ja Huonepostilla (M. Luther)	200,00
Kristus pyhän Raamatun selittäjänä (M. Särelä)	3,50	Kirkon sananpalvelijan asettamisesta (M. Luther)	10,00
Kärsivälliset ahdistuksessa - Lohdutusta sairaille ja masentuneille	5,00	Kristillisen kirkon usko ja nykyajan raamatuntutkimus (R. Preus)	3,50
Laki ja evankeliumi (C. F. W. Walther)	20,00	Kristuksen ehtoollisesta, suuri tunnustus (M. Luther)	35,00
Lapsikaste on raamatullinen (M. Särelä)	5,00	Raamatun inspiraatio (R. Preus)	14,50
Lapsikaste on raamatullinen, venäjänkielinen (M. Särelä)	8,00	Uskon pyhä salaisuus (J. Gerhard)	37,00
Luterilaiset tunnustuskirjat, ven.-kiel.	32,00	Vanhurskauttamisoppi klassisen luterilaisen ortodoksin teologiassa (R. Preus)	5,00
Luterilaisuus ja paavius, (sis. Schmalkaldenin uskonkohdat ja Paavin vallasta ja yliherruudesta), ven.-kiel.	10,00	Voimattomalle voimaa (G. A. Aho / L. Koskenniemi)	10,00
Miten luterilainen kirkko selittää Vanhaa ja Uutta testamenttia (R. Preus)	5,00	LUTERILAINEN-lehti, vuosikerran tilaus ulkomaille 35,00, kotimaahan	25,00
Oikaisuja pastori Pätiälän muistelmiin (A. A. Uppala)	1,00	Luterilainen-lehti, irtonumero (usin nro maksullinen, vanhoja maksutta)	4,00
Oikea näkyvä kirkko (C. F. W. Walther)	17,00	Lähetystyöhön tarkoitettujen suurempien kirjatilausten hinnasta voidaan neuvotella erikseen.	
Paavali pakanain apostoli (T. Matikainen)	8,00	Postitse tilatessa hintaan lisätään toimituskulut	
Paikallisseurakunta (C. F. W. Walther)	17,00		
Pyhän kasteen sakramentti (G. A. Aho)	0,50		
Raamattu opettaa (Brief Statement. - LCMS, suom. M. Särelä)	1,00		
Raamattua ja tunnustusta koskeva periaatelausunto (LCMS, suomennos M. Särelä)	2,50		
Raamatun arvovallasta ja erehtymättömyydestä (S. H. Nafzger)	5,00		
Rakkaimmat raamatunpaikat (toim. M. Särelä)	0,50		
"Rauha teille!" Saamakirja osa 1 (M. Särelä)	15,00		
"Rauha teille!" Saamakirja osa 2 (M. Särelä)	15,00		
"Rauha teille!" Saamakirja osa 3 (M. Särelä)	15,00		
"Rauha teille!" Saamakirja osa 4 (M. Särelä)	15,00		
Rukous joka päivälle	0,50		
Saarnavirka on Kristuksen käsky (M. Särelä)	17,00		
Sana on elämän lähde, suomenkielinen (M. Särelä)	6,00		
Sana on elämän lähde, venäjänkielinen (M. Särelä)	8,00		

Uskonpuhdistusjuhla
Lahden kirkolla la 31.10. 2015
alkaen klo 11.00.

**Lasten kristillinen
opetus ja kasvatus**
on nykypäivänä entistä
tärkeämpää.

Haluamme auttaa vanhem-
pia, kummeja ja muita las-
ten kasvattajia kastekäs-

kyyn liittyvässä opetuksessa niin, että Raamatun kertomukset tulisivat lapsille tutuiksi ja että lasten usko Jeesukseen saisi kasvaa ja vahvistua. Tarjoamme ilmaiseksi aineistoa, joka sisältää Raamatun kertomuksen ja sen taustatietoja joka viikolle. Aineistossa on myös väritettävä kuva sekä hengellinen laulu nuotteineen. Jumala on luvannut itse siunata meidän kylvötyömme. Lue lisää: www.pyhäkoulu.fi.

Joka viikko aineistoa
pyhäkoulu varten

lapsille@luterilainen.com
www.pyhäkoulu.fi

STLK

Seurakuntien toimintaa

Helsinki, Fabianinkatu 13 A 1: *Jumalanpalvelukset* joka sunnuntai klo 11. HPE 11.10., 8.11. ja 29.11. *Pyhäkoulu* su 20.9., 4.10., 18.10., 1.11., 15.11. ja 29.11. (joulujuhlan yhteydessä) *Opetussarja Augsburgin tunnustuksesta* su 20.9. ja 4.10. klo 10.

Hämeenlinna, Saaristenkatu 22: *Jumalanpalvelus* su 20.9. (HPE), 18.10. (HPE) ja 15.11. (HPE) klo 14.

Joensuu/Kontiolahti, *Jumalanpalvelus* (HPE) ke 7.10., 11.11. ja 9.12. klo 19.

Jyväskylä, *Jumalanpalvelukset* sunnuntaisin klo 16.00. Parilliset viikot Brockwellilla, Ansaritie 5 A 21. Parittomat viikot Keisaloilla (HPE), Keski-sentie 1 B 55. Huom! Ei jumalanpalvelusta 20.9., 1.11., 27.12. ja 3.1.

Keuruu/Haapamäki, *Jumalanpalvelus* to 5.11. klo 13.

Kokkola, *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 9.10., pe 6.11. ja to 3.12. klo 18.30.

Kyyjärvi, *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 9.10., pe 6.11. ja to 3.12. klo 14.

Lahti, Rajakatu 7: *Jumalanpalvelus* joka sunnuntai klo 10. HPE 30.9., 4.10., 18.10., 15.11., 22.11., 6.12. ja 20.12. *Uskonpuhdistusjuhla* la 31.10. alkaen klo 11. Poikkeus: ei jumalanpalvelusta 27.9. ja 1.11. *Raamattutunti* ke 16.9., 30.9., 14.10., 28.10., 18.11., 2.12. ja 16.12. klo 15.

Mänttä, *Jumalanpalvelus* (HPE) la 26.9., pe 16.10., 20.11. ja 18.12. klo 13.00.

Pori, Marttala, Valtakatu 7: *Jumalanpalvelus* (HPE) la 10.10., 7.11. ja 5.12. klo 17.

Siitamaaja, *Jumalanpalvelus* joka sunnuntai klo 11 27.9. asti. HPE 27.9. *Syysjuhla* 26.–27.9.

Tampere, Marttala, Hämeenpuisto 39 A: *Jumalanpalvelus* joka sunnuntai klo 14 4.10. alkaen. HPE 25.10., 22.11. ja 13.12.

Turku, Vähä-Hämeenkatu 12: *Jumalanpalvelus* (HPE) la 3.10., 14.11. ja 19.12. klo 15

Tyrnävä: *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 4.12. klo 15.30.

Vaasa, Marttala, Kirjastonkuja: *Jumalanpalvelus* (HPE) la 10.10., 7.11. ja 5.12. klo 11.

Muualla pyyntöjen ja sopimuksen mukaan.

"Suunnitteilla olevien virkaan vihkimysten johdosta toimintaan Lahdessa, Helsingissä, Turussa, Tampereella, Porissa ja Hämeenlinnassa voi tulla muutoksia marraskuun alusta alkaen. Muutoksista ilmoitetaan erikseen."

Pastori **Kimmo Närhi**

Luhtikatu 3 A 6. 15500 Lahti

Puh. 040-7567 659.

kimmo.narhi@luterilainen.com

Pastori **Edward Brockwell**

Ansaritie 5 A 21.

Puh. 0504331100

40520 Jyväskylä.

edward.brockwell@luterilainen.com

www.luterilainen.com

Sisälllys:

Viaton Kristus kantoi syntisi, kuolemasi ja kirouksesi... Martti Luther..	162
Uskonpuhdistus vai reformaatio?, MB.....	163
Mistä uskonpuhdistuksessa oli pohjimmiltaan kyse? MB.....	165
Yksin Raamattu ja tulkintojen paljous, VH.....	167
Yksin uskosta Kristuksen tähden, MM-T.....	169
Kirkon seitsemän tuntomerkkiä. KN.....	171
Uskonpuhdistuksen vaikutus jumalanpalvelukseen, KN.....	174
Luterilainen työmoraali, EB.....	175
Kolme uskonpuhdistajaa, MB.....	178
Aina ajankohtainen uskonpuhdistus, EB.....	180
Jeesuksen ihmisuus ja pyhien kunnioittaminen, MB.....	183
Mitä meidän tulee ajatella nykyään paaviudesta? KN.....	184
Iankaikkinen evankeliumi, DP.....	185
Rukouskirjani, VH.....	186
”Jos pelastus on yksin uskosta, enkö voi tehdä syntiä niin paljon kuin huvittaa?” DP.....	187
Miksi olemme luterilaisia emmekä vain kristittyjä? MB.....	189
Miksi olen luterilainen, AK.....	190
Avioliitto ja seurustelu toiseen kirkkoon kuuluvan tai ei-uskovan kanssa, VH.....	191
Lapsille, CMZ.....	194
Terveisiä aikuisten ja nuorten raamattuleireiltä! MB.....	196
Toimintatietoja ja ilmoituksia.....	197-199
Kansi:Puhdas Jumalan Sana, Kimmo Pälikkö	

Seurakuntien tilinumeroita: Tampere: FI74 5700 0220 0405 23,
Helsinki: FI75 1270 3000 0189 73. Luterilainen-lehti, tilausmaksut ja lahjoitukset
Luterilaiselle: FI15 8000 1700 3033 09.Kirkkokunta: 1) FI86 2205 1800 0215 59.
Pyydetään merkitsemään viitenumerot seuraavasti: kotimaan työ 4200, ulkolähetys
7003, opintorahasto 7100. 2) Kirjamyynti FI44 8000 1801 4770 85.

Julkaisija: Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko.
Tilauhinta 2015: Kotimaassa 25 e vuosikerta, ulkomaille 35 e
Toimitus: Päätoimittaja: : Mika Bergman, Urheilukatu 24 A 8, 00250
Helsinki. Puh. 040-8650372. Sähköposti: mika.bergman@luterilainen.com
Taitto, kuvitus: Kimmo Pälikkö.
Tilaukset, osoitteenmuutokset yms. pyydetään lähettämään joko tavallisena
postina tai sähköpostina os.: Luterilainen c/o Leena Särelä, Ullanmäentie
11 A 11, 02750 Espoo. Sähköposti: leena.sarela@luukku.com. Jos se ei ole
mahdollista, niin muutokset voi antaa puhelimitse päätoimittajalle.
Tilausmaksut, Luterilainen-lehden pankkitilille numero: FI15 8000 1700
3033 09
Kirkon internet-sivut: www.luterilainen.com